

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 19
May- Gegužė 11, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Gegužės 7 d. iš ankstyvo ryto valstybės vadovai derino sveikatos apsaugos ministro kandidatūrą, tačiau žiniasklaidai ji kol kas nepranešama. Gegužės 7 d. ryte Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas buvo susitikęs su premjeru Rolandu Paksu, taip pat Seimo vadovas telefonu kalbėjosi su prezidentu Valdu Adamkumi.

- Vilniuje gegužės 5 d. posėdžiavę Vilniaus skyriaus socialliberalai išsirinko naują vadovą. Kaip pranešė Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) Informacijos centras, NS Vilniaus skyriaus konferencijoje patvirtinti naujieji skyriaus nuostatai ir išrinktas skyriaus pirmininkas.

- Susirūpinęs dėl „Mažeikių naftos“ bendrovės patiriamų nuostolių, šiuo metu JAV besilankantis konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis siūlo apsvaistinti galimybę pirkti šiai bendrovei reikalingą žaliavą Vakaruose ir, atsakant į Rusijos „Lukoil“ veiksmus, trukdyti Rusijos naftos eksportuotojams tiekti naftą ir jos produktus per Biržų naftotiekį.

- Apsaugos ministras Linas Linkevičius, artėjant naujam NATO plėtros etapui, teigia įžvelgiant kai kurių politinių jėgų norą ryškinti nesutarimus tarp Lietuvos ir Rusijos. „Jei kas nori tą problemą sukurti, mes neturime jiems padėti“, - sako ministras.

- Jau nuo gegužės 7 d. Vilniuje bus priverstinai nuvežami ne vietoje palikti automobiliai. Kaip informavo Vilniaus miesto savivaldybė, automobiliai bus nuvežami, jei jie stovi neapšviestoje kelio ruožuose tarp stovėjimo arba, esant blogam matumui, be gabaritinių ar stovėjimo šviesų ar avarinės šviesos signalizacijos (avarinio sustojimo ženklų).

- Lietuvos Vyriausybė iš esmės pritarė veiksmų planui, kuris buvo parengtas atsižvelgiant į žemdirbių suvažiavimo rezoliucijoje priimtus reikalavimus. Šis planas buvo aptartas gegužės 4 d. įvykusiame strateginio planavimo posėdyje, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

- Anykščių rajono savivaldybės taryboje gegužės 4 d. buvo nuverstas rajono meras socialdemokratas Leonas Alesionka. Kaip pranešė „Lietuvos žinios“, Anykščių mero L. Alesionkos nesutarimai su verslininku Dariumi Gudeliu baigėsi pastarojo pergale.

- Naujosios sąjungos frakcijos Seime seniūnas Gediminas Jakavonis apkaltino šalies prezidento patarėją Albiną Janušką. Valstybės saugumo departamento generalinį direktorių Mečį Laurinką ir specialiąsias tarnybas bandymu sukompromituoti Seimo pirm. Artūrą Paulauską.

- Panevėžyje įsikūrusi Aukštaitijos regioninė televizija pradėjo transliuoti savo laidas. Jos programai gali matyti panevėžiškiai, kupiškėnai bei pasvaliečiai. Vėliau Aukštaitijos TV bus matoma dar toliau.

“FINANCIAL TIMES” APIE LIETUVĄ

Britų dienraštis „Financial Times“ balandžio 30 d. laidoje trijuose puslapiuose pristatė Lietuvą, jos ūkio ir politinį gyvenimą.

Lietuva yra ne pirmoji ir ne paskutinė pasaulio valstybė, kurią skaitytojams išsamiai pristatė britų dienraštis „Financial Times“. Straipsniai, skirti Lietuvai, iliustruoti nuotraukomis, žemėlapiu, juose daug Lietuvos bendrovių reklamos.

Rafaelio Bero ir Antonio Robinsono straipsnyje „Kelyje į Europą – jungiamasis vaidmuo“ apžvelgiamos Lietuvos užsienio politikos kryptys, dėl kurių sutaria visos svarbiausios politinės partijos.

Tai narystė Europos Sąjungoje ir NATO bei geri santykiai su Rusija. Straipsnio paantraštė skamba – „Jie mėgsta, jog rusai su jais elgtųsi kaip su lygiais. Jau nebe 1991-ieji metai“ – sako lietuviai. Straipsnyje Lietuva pristatoma kaip didžiausia Baltijos valstybė.

„Financial Times“ rašo, jog daugiausia politinių rietenų Lietuvoje gali kilti dėl privatinimo. Artimai su politikais susijusios interesų grupės labai stipriai domisi, kaip vyksta šis procesas. Pertvarkymai energijos sektoriuje, svarbiausi jungiantis į Europos Sąjungą, yra vilkinami.

Vyriausybė, spaudžiama Europos Sąjungos, žada uždaryti Ignalinos branduolinę jėgainę, bet Lietuvoje jėgainė vertinama daug palankiau nei Europoje. Jos uždarymas turės didelius socialinius ir ūkinius kaštus ir bent jau trumpam laikui padarys Lietuvą priklausomą nuo Rusijos energijos bendrovių.

Lietuvoje daug ginčijami ir dėl „Mažeikių naftos“ pardavimo Amerikos bendrovei „Williams“. „Financial Times“ rašo apie „Lukoil“ o“ interesus Mažeikiuose ir primena, kad šios bendrovės vadovas Alikperov greitai lankysis Lietuvoje.

Lietuvoje auga nedarbas, ūkis stipriai nukentėjo nuo Rusijos krizės. Daugiausia naudos šie sunkumai atnešė socialdemokratams, vadovaujamiems buvusio Lietuvos komunistų partijos vadovo Algirdo Brazausko.

Persitvarkiusi kairė remia Lietuvos narystę Europos Sąjungoje, bet eilinių žmonių nuomonė kiek kitokia. Jie abejoja, ar verta aukoti šalies suvereną Europos Sąjungai, bei mokėti NATO už šalies saugumo užtikrinimą.

Antonio Robinsono straipsnis skirtas Ignalinos branduolinės jėgainės saugumo ir uždarymo klausimams. Straipsnio paantraštėje teigiama, jog didžiulės branduolinės elektrinės uždarymas yra Lietuvos narystės Europos Sąjungoje sąlyga, bet rusai ir kai kurie lietuviai norėtų, jog ir toliau būtų gaminama pigi elektra.

Straipsnio pradžioje primenama, jog toks pat reaktorius, kaip dabar veikiantys Ignalinoje, sprogo Černobylyje. Černobylio katastrofa Vakaruose išskleidė bet kokią pasitikėjimą tarybinėmis jėgainėmis, nors jos ir atitiktų saugumo reikalavimus.

Rafaelio Bero straipsnyje pri-

statomas Lietuvos politinis gyvenimas ir partijų tarpusavio kovos. Pabrėžiama, jog senam vilkui Algirdui Brazauskui pavyko suvienyti kairiąsias partijas, o dešinė ir centras yra suskilę.

Dabartinę Lietuvą valdančią koaliciją „Financial Times“, remdamasis nenurodytais politikos apžvalgininkais, vadina ne partijų, bet asmenybių – Rolando Pakso ir Artūro Paulausko – susivienijimu.

Primenama, jog Paksas anksčiau atsistatydino nepritardamas sandėriui su „Williams“. Svarbiausiu uždaviniu vyriausybė laiko privatinimą, bet jam susitelkti trukdo skandalai.

„Financial Times“ primena prieštarą vertintą buvusio ūkio ministro Maldeikio kelionę į Maskvą. Dienraštis cituoja buvusį ministrą pirmininką Andrių Kubilių pareiškus, jog valdančiai koalicijai neradus sutarimo, jai nepavyks nieko nuveikti, o nesėkmę patirs visa valstybė.

Ūkio raidą apžvelgiančiame Antonio Robinsono straipsnyje Lietuva girinama už tai, kad jai pavyko per dešimt metų pereiti iš komandinio į rinkos ūkį. Lietuvai pavyko sustabdyti Rusijos ūkio krizės išsiskaitus neigiamas pasekmes ir sukurti geresnius pamatus atečiai, tačiau ūkio pažanga vyksta nedarbo ir kitų neigiamų socialinių pasekmių sąkaita.

(nukelta į 6 psl.)

Antanas Sutkus. Švelnumas

Motinos dienos proga sveikiname visas lietuves Motinas

VILNIUJE PARODYTAS FILMAS, PASAKOJANTIS GETO KALINĖS ISTORIJA

Gegužės 2 d. Lietuvos žydų kultūros klube pristatytas Deimanto Narkevičiaus filmas apie holokaustą.

Filme pateikiamas vilnietės Fanios Brancovskajos pasakojimas už kadro, iliustruotas įvykių vietų - Vilniaus senamiesčio bei apylinkių - vaizdais. Pati pasakotoja ekrane nepasirodo.

“Nors esu dailininkas, bet

mane traukia ir filmas, ypač tragizmu ir dramatiškumu dvelkiančios temos, atspindinčios visose keturiose mano juostose. Kadangi apie holokaustą pasakojama daugybė knygų ir filmų, sumaniau šią temą traktuoti visiškai kitokiu rakursu”, - per filmo premjerą Vilniuje sakė D. Narkevičius.

(nukelta į 7 psl.)

GEGUŽĖS 1 - oji – LIETUVOJE TIKRA DARBO DIENA

Lietuvos Seimui nepavyko paskelbti valstybine švente gegužės 1 - osios - tarptautinės darbo dienos. Prezidentas nepasirašė įstatymo. Pasak Prezidento atstovų, jis ketino siūlyti gegužės 1 - ają vadinti Nostalgijos diena, tačiau dekretu tai nebuvo paminėta. Gegužės 1 - ają paskelbti valstybės švente Seimas priėmė socialdemokratų ir socialliberalų, vadovaujamų Artūro Paulausko, balsais. Prieš pataisą balsavo dauguma liberalų ir konservatorių. Liberalai suskaičiavo, kad papildoma ne-

darbo diena Lietuvai kainuotų 177 mln. litų.

Vilniuje,

Gegužės 1 - oji visgi buvo švenčiama Lietuvoje. Į šventę kvietė socialdemokratai ir profsąjungos. Vilniuje susirikiavę į kolonas, lydimi didų orkestrų ir ilgakojų šokėjų apie 200 renginio dalyvių šilagitais traukė prie Koncertų ir sporto rūmų. Čia savo spektaklį Gegužės 1 - osios tema parodė Senamiesčio teatro aktorai.

(nukelta į 7 psl.)

LIETUVOS KULTŪRININKAI KONEVEIKIA ŽINIASKLAIDĄ

Kai kurie Lietuvos kultūrininkai nusiuntė atvirą laišką šalies prezidentui Valdui Adamkui, kuriame reiškia susirūpinimą dėl jų vertinimo, tendencijos žiniasklaidoje „įvairiausiais būdais neigti tradicines dvasines vertybes, dorovės normas, krikščioniškos kultūros puoselėjimus tarpusavio santykius“.

Kaip teigiama laiške, „daugumos žiniasklaidoje rašančiųjų ir kalbančiųjų žodžiuose beveik neliko pozityvios nuostatos šių vertybių atžvilgiu - iš moralumo tyčiojamosi, kaip, beje, ir iš patriotizmo, tautiškumo, religingumo ir panašiai“.

„Taip tarsi nesąmoningai sukuriamos sąlygos kam nors iš kitur ateiti ir tvarkyti mūsų valstybę už mus...“, - rašoma laiške.

„Suvokdami laisvos žiniasklaidos svarbą mūsų visuomenei, vis dėlto kvietume jus tarti savo autoritetinę žodį apie mitologizuojamą jos „nepriklausomumą“, apie akivaizdų masinių informavimo priemo-

nių bulvarėjimą, primityvėjimą, agresyvumą, žiaurumo propagandą, pretenziją būti galutinę teisingumo instancija“, - rašoma laiške.

Po laišku pasirašė iš viso 32 menininkai, dvasininkai, mokslininkai, tarp jų - teatro režisierius Eimuntas Nekrošius, Rašytojų sąjungos pirmininkas Valentinas Sventickas, širdies chirurgas Vytautas Sirvydis, muzikantas ir aktorius Andrius Mamontovas, kino režisierius Arūnas Matelis, aktorius Kostas Smoriginas, žurnalistas Algimantas Čekuolis, rašytoja ir žurnalistė Jurga Ivanauskaitė, kino režisierius Vytautas V. Landsbergis, aktorė Ilona Balšytė, lakūnas Jurgis Kairys ir kiti.

Prezidento atstovai laiško nekommentavo.

BNS žiniomis, laiškas buvo nusiųstas Prezidentūrai prieš dvi savaites, bet, nesulaukus atgarsio, gegužės 1 d. išplatintas autorių iškoneveiktai žiniasklaidai.

BNS

LR AMBASADOJE WASHINGTONE KALBĖTA LIETUVIŲ-ŽYDŲ SANTYKIŲ KLAUSIMAIS

Gegužės 4 d. LR ambasadoje Washingtono Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas bei kiti diplomatai susitiko su grupe Amerikos žydų komiteto narių, dalyvaujančių šios organizacijos 95-ame metiniame suvažiavime Washingtono. Susitikime taip pat dalyvavo JAV viešintis LR prezidento konsultantas Česlovas Okinčycas bei Lietuvos tarptautinės istorinės komisijos, skirtos įvertinti Nacių ir Sovietų okupacinių režimų padarytus nusikaltimus Lietuvoje, pirmininkas Emanuelis Zingeris. Kreipdamasis į susi-

tikimo dalyvius, LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas pabrėžė, jog šiandien Lietuva kuria atvirą visuomenę, laisvą nuo senų prietarų ir mitų. Lietuvos ateitis aiškiai projektuojama Europos vertybių ir ūkio erdvėje, kurioje antisemitizmo, neapykantos kitų kultūrų ir kitokios mąstymo žmonėms apraiškos yra svetimos ir netoleruojamos. V. Ušackas supažindino Amerikos žydų komiteto narius su Lietuvos pasiekimais atkuriant istorinį teisingumą ir išreiškė viltį, kad dialogas tarp dviejų tautų stiprės ir toliau.

LR amb. Washington inform.

LIETUVA PRADEDA ATSILIKTI NUO KAIMYNŲ

„Gallup e-Ratings“ apklausos duomenimis, šių metų pradžioje Baltijos šalyse internetu naudojosi iš viso 878 tūkst. gyventojų. Per metus šis skaičius padidėjo 1,7 karto. Nors Lietuva visų trijų Baltijos šalių kontekste jau keletą metų yra matoma kaip didžiausią interneto vartotojų potencialą turinti valstybė, pagal interneto vartotojų skaičių mūsų šalis atsilieka nuo Latvijos ir Estijos.

Šių metų pradžioje Lietuvoje internetu bent kartą per pusmetį naudojosi 249 tūkst. gyventojų, Latvijoje - 298, Estijoje - 331 tūkst. Tuo tarpu 1999-ųjų rudenį pagal interneto vartotojų skaičių Lietuva lenkė Latviją, bet atsiliko nuo Estijos - atitinkamai 166, 112 ir 232 tūkst. vartotojų.

Šių metų žiemą Lietuvoje in-

ternetas buvo populiarsnis tarp vyrų: jie sudarė 55 proc. visų vartotojų. Daugiausia - beveik trečdalis - pasauliniu tinklu visose Baltijos šalyse naudojosi 20-29 metų žmonės. Latvijoje palyginti daug interneto vartotojų, net penktadalis, yra 40-49 metų. Beveik pusė Lietuvos internetautų turi aukštąjį išsilavinimą.

„Gallup e-Ratings“ apklausos rezultatų duomenimis, studijuojantieji sudaro 45 proc. Lietuvos interneto vartotojų, 20 proc. sudaro specialistai, 13 proc. - vadovai, o namų šeimininkės, pensininkai ir bedarbiai, remiantis apklausa, internetu nesinaudoja.

Dauguma Lietuvos vartotojų (57 proc.) pasaulinį tinklą naudoja tiksliai informacijos paieškai. Antroje vietoje pagal veiklą internete yra

elektroninis paštas (39 proc.). 36 proc. vartotojų internete ieško darbai būtinoms informacijos.

Pagal namuose esančių kompiuterių skaičių Lietuva taip pat atsilieka nuo kitų Baltijos šalių. Metų pradžioje 8 proc. Lietuvos gyventojų namuose turėjo kompiuterius, tuo tarpu Latvijoje - 11 proc. o Estijoje - 20 proc. gyventojų. Lietuvoje ir Estijoje kas antras namų kompiuteris buvo prijungtas prie interneto, Latvijoje - beveik tik kas ketvirtas.

Daugiau nei 100 tūkst. Lietuvos gyventojų yra apsisprendę per artimiausius metus pradėti naudotis kompiuteriu. Beveik pusė milijono žmonių šiuo klausimu nėra apsisprendę.

Kompiuterija

Boston, MA

Jubiliejinė Kaziuko mugė

Kovo 11-tą dieną Lietuvių piliečių klubas šurmuliavo ir klegėjo nuo daugybės lankytojų. Tik įžengus į salę, pasitiko išpūdingai papuošti vartai, kviečiantys lankytojus į 2001 m. kovo 11 d. Bostono skaučių ir skautų tuntų Kaziuko mugę.

Skaučių ir skautų tuntų Kaziuko mugė prasidėjo iškilminga tuntų sueiga. Sueigos metu buvo priimtas įžodis. Prisimintas lietuviškos skautijos įkūrimas Bostone, 52-jų metų sukakties paminėjimas. Lietuviškoji skautija Bostone buvo įkurta 1949 m. Sesės skautės pasirinko pavadinimą "Baltija", o broliai skautai "Žalgiris". Bostono skautiškoji šeima per 52 metus glaudė ir lavino beveik visą

lietuvišką jaunimą, gyvenantį Bostone ir jo apylinkėse. Skautiškas jaunimas vedamas pasižventusių, talentingų vadovų, turėjo progą stovyklauti skautų stovykloje kiekvieną vasarą. Stovyklaudami atviroje gamtoje, išmoko pamilti gamtą, lietuvišką dainą, lietuvišką žodį ir išreikšti save vaidinimuose, sueigose, žygiuodami ar sėdėdami prie laužo. Turėjo progą suprasti skautų šūkio reikšmę: tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui.

Sueigos metu skautininkams Kaziui Adomkaičiui, Mariui Žiaugrai, Sauliui Dambauskui buvo suteikti paskautininkų laipsniai. Ilgametis "Žalgirio" tunto tuntininkas Algis Adomkaitis perdavė tunto vadovavimą

paskautininkui Jonui Bielkevičiui.

Svarbiausias sueigos akcentas - Bostono skaučių ir skautų tuntų Kaziuko mugės 50-ties metų jubiliejus.

Kaziuko mugės Vilniuje pradėtos rengti dar prieš keletą metų. Kadangi Šv. Kazimieras buvo laikomas amatininkų globėju, per Kazimiero atleidus mugę vykdavo netoli Katedros. Amatininkai suplaukdavo iš visos Lietuvos ir mugės tęsdavosi po kelias dienas.

Kaziuko mugės tradicijos Amerikoje prasidėjo Bostone. Bostonietės sesės (sesių Elenos Gimbutienės ir Valerijos Barmienės pastangomis) Kaziuko mugės tradiciją Amerikoje pradėjo 1951 m. Pirmosios mugės būdavo rengiamos Šv. Petro parapijos bažnyčios salėje. Vėliau Kaziuko mugės persikėlė į So. Bostono Lietuvių Piliečių

Bostono skautiška šeima švenčiant 50-ties metų Kaziuko mugės jubiliejų ir 52-jų metų tuntų įkūrimo sukaktį

Dalis skautų, vaidinusių šių metų spektaklyje "Snieguolė ir septyni nykštukai"

klubą, kur ir dabar rengiamos.

Kaziuko mugės 50-mečio proga buvo iškeptas didelis tortas ir uždegta 50 žvakučių. Visi tuntų vadovai buvo pakviesti užpūsti žvakutes. Atidarant 50-ąją Kaziuko mugę Bostone, perkirpti mugės kaspinę buvo pakviestos sesės Ina Nenortienė ir Ona Mučinskienė. Būtent jos įsteigė pirmąją mugę ir buvo jos dalyvės.

Visiems skautininkams buvo įteiktas Kaziuko mugės jubiliejinis ženkliukas.

Kiekviena draugovė labai išradingai pristatė savo gaminius, įdomiai buvo apipavidalinti stendai.

Mažieji lankytojai buvo viliojami įvairiais žaidimais: Antyčių žaidimas, Pupų vaikučiai, Smėlio menas, Laimės šulinys,

o svarbiausia - įdomia loterija.

Stalai buvo turtingi rankdarbiais: mežginiai, audiniai, meno kūriniai, tautiniai drabužiai, paveikslai, gintaro dirbiniai, medžio raizginiai ir daugelis kitų prekių. Galėjai nusipirkti tikros lietuviškos ruginės duonos, pyrago, lietuviško sūrio.

Skautininkų mamos, remdamos skautų organizaciją, kasmet dalyvauja Kaziuko mugėje su savo tortais ir įvairiais kepiniais. Šių metų stalas buvo ypač

turtingas įvairiais skanėstais.

Virtuvė siūlė skanius lietuviškus patiekalus: grybų sriubą, koldūnus, dešras su kopūstais, kugelį, blynus su varške ir t.t.

Skautai "Vilkiukai" siūlė keptas dešreles, prityrusieji skautai - hamburgerius. Lankytojai turėjo progą pavalgyti lietuviškus pietus, paragauti įvairių skanėstų, išbandyti savo laimę žaidimuose ir loterijoje ir nusipirkti sau mielą prekę.

(nukelta į 6 psl.)

Siųsdami per Western Union®, jūs tarsi įteikiate pinigų tiesiai savo artimiesiems į rankas.

Kai siunčiate pinigus per Western Union, galite būti užtikrinti, kad jie pasieks reikiamą vietą saugiai ir greitai. Pasaulinių ryšių dėka pinigų pervedimas yra nesudėtingas ir neužtrunka kelias minutes. Jūs netgi galite siųsti pinigus telefono pagalba, naudodami kredito kortelę. Jūsų artimieji

galės saugiai atsiimti pinigus 185-tyje šalių ir 95 tūkstančiuose vietų tarp jų ir Lietuvoje. Kaip jūsų giminės ir draugai pasitiki jums, jūs galite pasitikėti Western Union. Taigi siųsdami pinigus savo artimiesiems, siųskite juos tik per Western Union – bendrovę, kuria pasitiki milijonai.

JAV ir Kanadoje, teiraukitės

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje™

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvs. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979. E-mail: laisvesziburys@aol.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĄSTAIGA PRIEŠV. JONO KAPINIO.

Kasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSTI PARODŲ SALĖ -

KVEÈAS JONAS
1933-1976

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

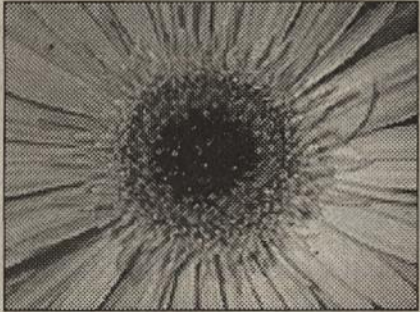
Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Motinos dienai

Motinos auka prasideda už šeimos slenkščio, per kuri meilė perveda du jaunus žmones. Nuo pirmojo iki paskutinio žingsnio auka motinos nebepalieka. Maži vaikai, sakoma, nuslegia jos rankas ir kelius, dideli slegia širdį. Vis dėlto, kai nuo vaikų skiriasi, jaučiasi, tartum būtų jos širdis atplėšiama, bet aukojasi dėl savarankiško vaikų gyvenimo, kad tik tai būtų laimingi ir kad mylėtų ją bent iš tolo.

Negalima sakyti, kad vaikai, kokie jie beužaugtų, neišsaugotų meilės savo motinai. Išties toji meilė yra nugrimzdusi juose, nors savo gyvenimu ir darbais kartais rodosi motinos nebemyli. Vaiko meilė motinai kyla iš prigimties, kaip ir motinos savam vaikui. Motina tikriausiai įvertinama tik tada, kai jos netenkama. Kai brangenybė iš mūsų atimama, tik tada geriau suprantame jos vertę.

Gyvenimas yra nelyginant širdies indas; kai lipdomas sudaužytas, lieka randai. Motinos širdyje rastume daugiausia randų, nes ji labai dažnai skaudinama. Ne visada motina pasako, kas jai labai skauda, ne visada jai ir pasakius vaikai ją supranta. Dėl to reta kuri motina apsilenkia su septynių kalavijų dūriais. Gera yra, kai jie varsto ne dėl jos pačios kaltės ar nebūdumo. Tada gali ramintis bent savo sąžinėje ar ieškoti paguodos toje Motinoje, kuri sunkiausiai išgyveno septynis kalavijus. Tas paveikslas duotas mums suprasti, kad ir kilniausia motinos meilė mažiau ar daugiau yra saldžiai skausminga.

Motinos diena norima išreikšti pagarbą motinoms už jų auką, parodyti meilę už meilę ir prisiminti jau nuejusias pirmą savo vaikų. Ir motinos prisimena savo motinas, tik dabar geriau suprasdamos, kokia buvo jų auka.

Motinos diena suartina motinas ir vaikus, tačiau ne tiek viešu minėjimu, kiek asmeniškai motinos meilės pajautimu. Motinos meilė reiškiasi ne viešai, bet šeimos židinyje. Dėl to motinos diena, prasidėjusi šeimoje, kai kuriuose kraštuose ir liko tik šeimos švente. Kitur vieši minėjimai davė jai populiarumo, bet atitraukė vaikų dėmesį nuo namų židinio. Viešas minėjimas neturėtų prasmės, jeigu nepaskatintų vaikų tą dieną savo motiną apgaubti šilčiausia meile.

Kalbėti apie motiną - tai paliesti švelniuosius žmogaus jausmus. Kalbėti apie motiną - tai sužadinti žmoguje malonius ir gražius vaizdus. Vienam gal pasirodys liūdnas, skausmo pilnas veidas, pasilenkęs ties sergančio lova. Kiti gal prisimins motiną, besidžiaugiančią mūsų džiaugsmais.

Motinos vardas amžiais nenustojo ir nenustos savo reikšmės. Jos meilėje ir pirmose jos pamokose kiekvienas gali surasti savo veiklos ir savo sugebėjimų pirmąjį daigėlį.

Žmonija instinktyviai žinos, kad motina yra Kūrėjo padėjėja, tiek teikdama gyvybę, tiek ją puoselėdama. Jos įtaka visai žmonijai, ypač jos auklėjimui, yra pagrindinė.

Iš motinos veido sklindanti šviesa turi daug galios ir mažam, ant jos kelių sėdinčiam kūdikiui, ir savo tėviškes lizdą jau palikusiems vaikams. Laimingi tie, kurie motinos akyse randa savo gyvenimo šviesą!

Visuomenės žiniai: duomenys apie “fondelius”

Antanas DUNDZILA

Pereitų metų pabaigoje į mane kreipėsi asmuo, klausė, kuriame iš mūsų visuomeninių fondų būtų geriausia ar tinkamiausia paaukoti pinigų brangaus asmens atminimo “įamžinimui”. Kaip žinia, dažnai girdime apie didesnes ar mažesnes “atminimo” ir kt. aukas. Tokios aukos igoalina daugybę gražių, reikalingų darbų, jomis remiama lietuvių visuomeninė veikla Amerikoje ir Lietuvoje. Kiek patyrinėjęs, užklaususiam pranešiau esminius duomenis apie mūsų žymiausių visuomeninių fondus. Surinkta medžiaga tačiau pasirodė galimai įdomi ir platesnei mūsų visuomenei, kas ir davė akstiną šiam straipsniui. Iš dalies čia papildau LB Socialinių reikalų tarybos veiklą, Birutės Jasaitienės ir Aldonos Šmulkštienės skaitytojams nuolat skelbiamus įvairiausių patarimų bei išpėjimus. (Tikiuosi, ši darba šauiniai dirbančios moters mano rašinio nepalaikys bandymu su jomis konkuruoti, nes tai būtų sunku...)

Yra svarbu skirti “atminimo” ir “įamžinimo” reikšmes. Atminimas šio straipsnio apimtyje yra vienkartinė auka, sakykime, vieton gėlių laidotuvsė. Įamžinimui jau reikia tam tikrų ilgalaikių elementų: taigi eis kalba apie didesnes, bendresnes sumas ir kokios nors net sutartimi

pagrįstos sąskaitos atidarymą, t.y. “fondelio” įsteigimą viename iš mūsų ilgalaikių, žymesniųjų, visuomeninių fondų. Fondelius fonduose steigia asmenys ar žmonių grupės, pasirinktajam tikslui įnešant ar sutelkiant kiek didesnę pinigų sumą, jau tūkstančius. Fondelių kapitalas taip pat ateina iš palikimų. Svarbi fondelio žymė - jo pavadinimas bei tikslas: tai lyg kapinėse paminklas, brangaus asmens ar rūpimo reikalo “įamžinimas”. Fondelio steigimu sutartyje ar bent nurodymuose fondui telpa visos kitos fondelio sąlygos ar gairės. Pasirašydama sutartį ar bent priimdama kitaip išreikštas aukos sąlygas, fondo vadovybė teisiškai įsipareigoja įamžinimą stropiai vykdyti. Taigi fondelin įnešta suma, aiškiai pažymėta aukotojui svarbiu vardu bei nusakytu tikslu, ilgus laikus koku nors būdu bus naudojama mūsų visuomeninių polėkių ugdyme ir tuo būdu visuomenei primins aukotojų norą.

Ši apybraiža ribojama didžiausiais ir - mano manymu - šiuo metu plačiausiai užsirekomendavusiais mūsų fondais, kurie jau daugelį metų veikia JAV įstatymų pripažintoje apimtyje ir naudojami kiekvienam aukotojui svarbiomis IRS lengvatomis. Duomenų apie fondelių steigimo galimybę prašiau fon-

Posėdžiauja Tautos Fondo tarybos vicepirmininkas J. Vilgalis (k.) ir straipsnio autorius A. Dundzila

dų vadovybėse. Tai turėjo laimėti objektyvumą ir vadovybės pajėgumą ar gal norą reaguoti į savaime suprantamą, nuolat garsinamą visuomeninį reiškinį. Kaip matyti iš abėcėlės eile lentelėje paruoštos santraukos, kreipiausi į aštuonias visuomenėje žinomas institucijas. Kai kurių fondų vadovai atsiliepė greitai ir išsamiai. Tai vertinu kaip tų vadovų rūpestingą dėmesį tokio pobūdžio užklausimams bei galimoms įplaukoms, nors čia įtakos galėjo turėti ir bičiuliški ryšiai. Bent du atsiliesusiųjų fondų veikia būstinėms nuomojamose patalpose ir samdo apmokamus tarnautojus. Dalis fondų, matyt, reikalus tvarko kukliau. Du fondai į kreipimąsi išvis neatsiliepė, nors iš jų leidinių bei metinių pranešimų atrodo, kad fondelių mintis jiems gal ir neturėtų būti svetima.

Vieno ar kito fondo pasirinkimas steigiamo fondelio tvarkymui, savaime aišku, priklaus-

so steigėjui - aukotojui. Čia siek tiek gali turėti įtakos fondelio tikslas - ar tai “Draugui”, ar mokslui, kultūriniam polėkiam ir t.t. Lietuvoje, Amerikoje ir pan. Gali nulemti ir asmeniniai ryšiai su atskirais fondų vadovais, gal veikiančių fondų pobūdis - ar jiems vadovauja narių išrinkti asmenys, ar kitaip sudaryta vadovybė. Įdomu ir gal siek tiek ironiška, kad kelis iš čia sumintų fondų savo nuolatiniu dalyvavimu vadovybėse “valdo” tie patys mūsų visuomenininkai, pvz., V. Kamanas - PLB Fondo ir Lietuvių Fondo vadovybėje... dr. P. Kisielius - “Draugo”, Ateitininkų ir PLB fonduose... dr. A. Razma - Lietuvių Fonde ir PLB Fonde... S. Kuprys yra teisiniu patarėju PLB ir Ateitininkų fonduose... ir t.t., ir t.t. Šiuo sąrašu nepretenduojų į išsamumą. Su šypsniu šiuos bei jiems panašius, vadovybėje nepailstančius visuomenininkus vadinu mūsų visuomenės “fondininkais”.

Fondai, iš kurių prašyta duomenų

Pavadinimas	Atsiliepė/neatsiliepė/kt.
Ateitininkų Fondas (Ateitis Relief Fund, Inc.)	Taip, pristatė įstatus, sutarties pavyzdį. Teis. patarėjas S. Kuprys, 150 S. Wacker Dr., Suite 1050 Chicago, IL 60606
“Draugo” Fondas (Draugas Foundation)	Greitai pristatė steigimo dokumentaciją ir laišką, Būstinė 4545 W. 63 Str. Chicago, IL 60629
I Laisvę Fondas (I Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti - American Foundation for Lithuanian Research, Inc.)	Neatsiliepė
Lietuvių Fondas (Lithuanian Foundation, Inc.)	Taip, greitai ir išsamiai; būstinėje apmokama tarnautoja. Būst. 14911 127th Str. Lemont, IL 60439
PLB Fondas (Pasaulio Lietuvių Bendruomenės - Lithuanian World Community Foundation, Inc.)	Taip, išsamiai, su pavyzdžiais. Būst. 1107 Pinewood Dr. NW Grand Rapids, MI 49544
Tautos Fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.)	Taip, pristatė įstatus, sutarties pavyzdį; būst. apmokama tarnautoja. Būst. 351 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207
Vydūno Fondas (Vydūnas Youth Fund)	Neatsiliepė

Norint užsitikrinti fondelio įamžinimą, manau, yra svarbu risti su tokia institucija, kuri savo nuostatuose fondelių būvimą koku nors būdu yra pripažinusi ar bent pažymėjusi ir kurios vadovybė sutinka pasirašyti įsipareigojimą aukotojo pageidavimams. Iš gautų doku-

mentų matyti, kad visi atsiliesę fondai šią sąlygą vienaip ar kitaip patenkina, gali išpildyti. Taip pat įsidėmėtina, kad fondo steigimo dokumentas (“charter”), IRS privilegija, įstatai yra svarbus, deramai tvarkomos mūsų visuomeninės institucijos (mukelta į 4 psl.)

JOACHIM TAUBER

Hitlerio-Stalino pakto priežastys ir padariniai

4

(pradžią nr.16)

Tariamoji motyvacija, kad tuo buvo siekiama sunaikinti anglų sąjungininką sausumoje, norint britus padaryti taikingesnius, taip pat neturi logikos. Barbarosos operacija leido šiai pavojaus ištiktai salai tik atsikvėpti.

Reikėtų pabrėžti Hitlerio-Stalino pakto reikšmės reliatyvumą vienu atžvilgiu. Jo reikšmė 1939 m. karo pradžiai neturėtų vesti prie klaidingos išvados, kad Antrojo pasaulinio karo eigą nulėmė rugpjūčio 23 d. sudarytas paktas.

Diktatorių sąmokslas tik galutinai atvėrė kelią pirmajai susidūrimo fazei, kai buvo apsiribota vien Europos žemynu. Pagal Hitlerio programą ir padėties vertinimus susidūrimas turėjo virsti pasauliniu karu tik pasiekus pergalę Vakaruose. Mes žinome, jog vokiečių vadovybė, ypač pats diktatorius, laukė, kad JAV ankščiau ar vėliau įsitrauks į karą. Taigi jau karas Europoje Hitleriui buvo geopolitinis, ir tai lėmė visus karinių veiksmų terminus. Hitlerio tikslas, t. y. Sovietų Sąjungos sunaikinimas, turėjo būti pasiektas kuo greičiau. Tokiomis aplinkybėmis aiškėja, kodėl vermachtas 1941 m. stojo prieš Raudonąją armiją, nors Anglija nebuvo nugalėta. Tų pačių metų gruodžio mėnesį vokiečiai paskelbė karą JAV. Šis politinis Hitlerio sprendimas galutinai atvėrė kelią globaliniam konfliktui ir nulėmė visišką Vokietijos reicho pralaimėjimą. Čia 1939 m. rugpjūčio paktas jau neatliko jokio vaidmens. Tačiau jis buvo reikšmingas Sovietų Sąjungos sąjungininke staiga tapusiai Anglijai (ir vėliau JAV). Jau 1941 m.

gruodį, kai vokiečių daliniai prasibrovė pavojingai arti Maskvos, Stalinas, kalbėdamas su anglų užsienio reikalų ministru Anthony Eden, leido suprasti, kad jis neketina atsisakyti sričių, kurias tuo paktu okupavo. Ši problema (beje, britai vis dar pasisakė už Lenkijos suverenitetą) turėjo įtakos aljantų konferencijoms iki pat susitikimo Potsdame ir lėmė pokarį Europoje bei šaltojo karo kilmą. Garsusis Lenkijos nustūmimas į Vakarus ir Baltijos valstybių priklausomybė Sovietų Sąjungai, kaip reikalavo Stalinas, buvo jo sandėrio su Hitleriu rezultatas. Taigi dėl Hitlerio-Stalino pakto atsirado naujas Europos žemėlapis, išsilaikęs iki 1989-1991 m. Šis paktas turi poveikį dar ir šiomis dienomis.

Išvados

Praėjus pusei amžiaus po pasirašymo, paktas dar kartą įgijo didelę istorinę reikšmę. Kadangi Sovietų Sąjungoje slaptąjį protokolą gaubė mirtina tyla, Baltijos valstybių laisvės siekiai tiesiogiai ir neišvengiamai buvo susiję su politiniu-istoriniu Hitlerio-Stalino pakto išsiaiškinimu. Paktas tapo Stalino Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos valstybių aneksijos simboliu.

Minint 1939 m. rugpjūčio 23 d. penkiasdešimtmetį, istorija tapęs politinis sprogimas pavirto įspūdingu įvykiu: daugiau kaip 600 kilometrų ilgio susikibusių rankomis žmonių grandinė, sujungusi Estiją, Latviją ir Lietuvą įrodė praeities aktualumą. Praslinkus pusei amžiaus nuo tos dienos, kai Stalinas Hitlerio garbei pakėlė taure, praeitis pagaliau įsigijo dabartį.

Literatūros apžvalga

Be pastabose nurodytos literatūros, šia tema yra dar labai daug darbų. Pateikti duomenys apima tik keletą publikacijų.

Geriausią interpretaciją apie Hitlerio ideologiją pateikia Eberhard Jäckel: *Hitlers Weltanschauung*. Stuttgart, 1981 (antrasis leidimas). Novatoriškai apie Hitlerio karinius ir politinius sprendimus iki JAV įstojimo į karą rašė Andreas Hillgruber: *Hitlers*

Strategie. Politik und Kriegsführung 1940-1941. München, 1982 (antrasis leidimas). 1989 m. miręs istorikas savo knygoje (pirmą kartą išleista 1965 m.) pateikė naujus Antrojo pasaulinio karo tyrimų rezultatus. Toje knygoje jis įrodė, kad vokiečių diktatorius siekė ilgai brandintų planų ir kad ne be tikslo ar plano sukurstė karą Europoje. Tam pačiam autoriui priklauso pagrindiniai kitiems laikytinas veikalas, t. y. tiksliai apybraiža apie 1939-1945 m. įvykius: Andreas Hillgruber: *Der 2. Weltkrieg - Kriegsziele und Strategien der Großen Mächte*. Stuttgart, 1982.

Kalbant apie Sovietų Sąjungos ir Vokietijos santykius, pirmiausia paminėtinas Bianca Pietrow: *Stalinismus-Sicherheit-Offensive*. Knygoje „Dritte Reich“, išleistoje 1983 m., Melsungen supažindina su sovietų užsienio politikos samprata 1933-1941 m. Palyginimui apie Antrojo pasaulinio karo priešistorę ir kare dalyvavusių didžiųjų valstybių poziciją prieš 1939 m. galima nurodyti Oswald Hauser: *Weltpolitik 1933-1939*. Frankfurt/M., 1973. Svarbių tyrimų rezultatų apie paskutinį Hitlerio antpuolio prieš Lenkiją etapą galima rasti Gottfried Niedhard knygoje „Kriegsbeginn 1939“. Darmstadt, 1976.

Išsamų aprašymą apie pakto atsiradimą, besikoncentruojantį į tarptautinę diplomatijos istoriją, siūlo R. W. Weber: *Die Entstehungsgeschichte des Hitler-Stalin-Paktes 1939*. Frankfurt/M., 1980. Yra ir kitas svarbus altinis: A. Read: *The Deadly Embrace. Hitler, Stalin and the Nazi-Soviet Pact 1939-1941*. London, 1988. Apie padarinius Rytų šalyse rašoma knygoje Erwin Oberländer: *Hitler-Stalin-Pakt 1939 - Das Ende Ostmitteleuropas? Frankfurt/M., 1989*.

Šalia minėtų A. Hillgruber ir G. R. Ueberschär/W. Wette darbų apie vokiečių antpuolį prieš Sovietų Sąjungą dėmesys ypač atkreiptinas į: Helmut Krausnick ir Hans-Heinrich Wilhelm: *Die Truppe des Weltanschauungskrieges. Die Einsatzgruppen der Sicherheitspolizei und des SD 1938-1942*. Stuttgart, 1982.

(pabaiga)

■ Popiežius Jonas Paulius II gegužės 7 d. lankydamasis Golan Aukštumose - vienoje labiausiai ginčijamų Šventosios Žemės vietų, paragino šio regiono žmones būti tokius gailestingus, kaip ir jų Dievas, atleisti blogus praeities darbus ir pasižadėti siekti taikos.

■ Chan Junis pabėgėlių stovykloje Gazos Ruože gegužės 7 d. nuo Izraelio ugnies žuvo palestiniečių kūdikis, pranešė palestiniečių medikai.

■ Anksti gegužės 7 d. per Izraelio armijos reidą Tulkareme palestiniečių autonominėje teritorijoje Vakarų Krante buvo sužeista 11 žmonių, pranešė Izraelio visuomeninis radijas.

■ Filipinų prezidentė Glorija Makapagal Arojo gegužės 6 d. pareiškė, kad tvarka valstybėje atkurta ir ji vidurnaktį atšaukia sukilimo stovį, kuris suteikė jai galių nuslopinti numanomas smokslus prieš jos vyriausybę.

■ Europos Žmogaus Teisių Teismas gegužės 4 d. pasmerkė Didžiąją Britaniją už žmogaus teisių pažeidimus, susijusius su 14 žmonių Šiaurės Airijoje nužudymu 1982-1992 metais.

■ Švedijos miestelyje į pietus nuo Stokholmo susirinkę Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai gegužės 6 d. siekė išspręsti klausimus dėl finansavimo ir laisvo darbo jėgos judėjimo, kai Rytų ir Vidurio Europos šalys kandidatės bus priimtos į ES. Dėl nesutarimų šiais klausimais net gali būti atidėta bloko plėtra.

■ Makedonijos sraigtasparniai gegužės 7 d. apšaudė maištaujančių albanų pozicijas į šiaurės rytus nuo sostinės Skopjės, kurios oro uoste maždaug tuo pačiu metu turėjo nusileisti NATO generalinio sekretoriaus George Robertson lėktuvus.

■ Šalia pašto skyriaus Londone ankstyvą gegužės 6 d. rytą nugriaužė sprogimas. Prieš tris savaites jis tapo tokio pat išpuolio taikiniu. Tuomet dėl sprogimo buvo apkaltinta atskilusi arių respublikonų kovotojų grupuotė, pranešė policija.

■ Manilos priemiestyje gegužės 6 d. judriame prekybos centre sprogo granatai, buvo sužeista maždaug 30 žmonių, pranešė policija ir ligoninės.

Visuomenės žiniai: duomenys apie "fondelius"

(atkelta iš 3 psl.)

požymis. Kadangi fondai operuoja milijoninėmis sumomis, yra būtina, kad vidinė atskaitomybė būtų tikrinama ne tik tradiciškai renkamų revizijos komisijėlių, bet ir nepriklausomai kasmet samdomų profesionalų, "public auditors".

Atrodo, kad, steigiant fondelį, bent su kai kuriais fondais galima "derėtis". Pvz., svarbu aiškiai žinoti, ar fondelio steigėjas turės kokias nors privilegijas ir ar steigėjo įpėdiniai (ar kitaip deleguoti asmenys) dalyvaus bent fondelio valdyme. Taip pat, rimtai galvojant apie branginamo asmens įamžinimą, būtų svarbu sutartin įrašyti įpareigojimą, kad, sakykime, sekančių 50 metų bėgyje įamžinto asmens vardo fondelis bus kokiū nors būdu bent vieną kartą metuose paminėtas lietuvių viešoje spaudoje... Be tokio paminėjimo, ką iš viso gali reikšti "įamžinimas"?

Seka atsiliepusių fondų esminiai duomenys:

Ateitininkų Fondas

Fondas veikia religinių, švietimo ir šalpos tikslu. Įstatai labai bendri, viskas sutelkta direktorių tarybos rankose. Direktorių tarybą renka direktorių tarybos nariai. Jokie fondeliai įstatuose nepamėti. Reikalą tiriant, teko matyti vieną "Dovanos sutartį" (Gift Agreement), aukotojo ir Ateitininkų Federacijos vadovų pasirašytą, kuri gali būti pavyzdžiu fondelio steigimui. Taigi, panašiai kaip ir "Draugo" fonde, vadovybė fondelių sutartis redaguotų pagal steigėjo pageidavimą ir vadovybėje vyraujanti nusistatyma. Prašosi išvada, kad, iš čia suminėtu fondų, Ateitininkų Fondas yra pats uždariausias, į plačiąją visuomenę neinantis, išeivijos spaudoje plačiau nesigarsinantis.

"Draugo" Fondas

Tai bene naujausias, paskutinių metų bėgyje pasiekęs vieno milijono kapitalą. Steigimo dokumentas labai plačiai nurodo šalpos bei švietimo tikslus. Tačiau įstatuose tikslai susiaurinti į vienintelį tašką - piniginę paramą "Draugo" leidybai. Geru pavyzdžiu čia yra prel. J. Prunskio vardo fondelis. Vadovybė fondelių sutartis redaguoja pagal steigėjo pageidavimą ir vadovybėje vyraujanti

nusistatymą. Rūpinantis katalikiško lietuvių laikraščio Amerikoje ilgalaikę ateitimi bei reikšmę Amerikos lietuvių visuomenei, "Draugo" Fondas atrodo labai patraukliai, yra energingai ir kruopščiai administruojamas. Reikšminga, kad fondas turi "savo" spaudą - "Draugo" dienraštį, kurį beveik kasdien naudoja savo reikalams. Steigėjui svarbi pastaba: kadanagi "Draugas" leidžiamas Amerikoje, tai fondelio ištekliai taip pat ribosis Amerika.

Lietuvių Fondas

Tai didžiausias mūsų visuomeninis fondas, kurio kapitalą sudaro maždaug \$10 milijonų. Fondo tikslas - telkti lėšas ir gauti pelną remti įvairius lietuvių poreikius. Fondas turi didoką fondelių skaičių, juos skelbia metiniuose pranešimuose. Fondelio steigimui yra reikšmingas Įstatų #14: "Aukotojas, duodamas ne mažesnę kaip \$10,000 auką (...), gali nurodyti tikslą, kuriam jo pinigai turi būti naudojami (...)" Tai reiškia, kad čia net ir pradinis įnašas (tie bent \$10,000) gali būti išmokami nurodytiems tikslams, t.y. įnešti pinigai gali pasibaigti ir fondelis dingti. Antroji #14 straipsnio dalis sako, kad aukotojas gali pasirinkti fondelio pobūdį taip, kad tik to įnašo realizuotas pelnas bus naudojamas - fondelis "amžinai" egzistuos. Lietuvių Fondas naudoja fondelių sutartis. (Pastebėtina, kad 1999.XI.30 Lietuvių Fondo fondelių sąrašą kai kurie fondeliai nesiekia įstatuose minėtos \$10,000 minimalaus įnašo ribos; čia bus kokios nors išimties arba gal nuo pradinio kapitalo jau numokėtos sumos.) Lietuvių Fondo valdymas yra paremtas plačiu visuomeniniu pagrindu - kasmet garbinamais metiniais narių susirinkimais, kuriuose išrenkami vadovybės organai ir t.t., o apie fondo posėdžius, pokylis, sąmatas, apyskaitas bei darbus ir t.t. dažnai skaitome spaudoje.

PLB Fondas

Fondas suorganizuotas šalpos ir švietimo tikslais 1979 m. Įstatuose fondeliai neminimi, fondelių steigimui standartinių sutarčių nėra, tačiau fondo apimtyje veikiančių fondelių ar sąskaitų šiuo metu yra apie 30. Fondelis steigiamas, gavus pinigų bei nurodymus, kam jie buvo skirti. Taigi, PLB Fondė ma-

ža biurokratijos ir iki šiol viskas sklandžiai eina. Fondą tvarko direktorių taryba (kuria renka-perrenka-papildo ta pati direktorių taryba), o administracinės išlaidos apmokamos iš bendro pobūdžio aukų. Bent kartą metuose fondas skelbia aukotojų sąrašus išeivijos spaudoje ir, bendrai imant, atskaitomybė veda rūpestingai.

Tautos Fondas

Nepriklausomybę atgavus, o prieš tai rėmęs VLIK'o veiklą, fondas persiorientavęs į paramą Lietuvos demokratizacijai 1973 m. "Chartijoje numatytais veiklos būdais". Paskutinių metų bėgyje fondas valdė maždaug 3 milijonų dolerių vertės kapitalą. Vadovybės sudėties požiūriu, tai "savarankiškiausia" institucija nuo anksčiau pastebėto fondininkų kryžminimosi Chicagoje. Pagal Įstatų #3.9, asmuo, paaukojęs ne mažiau kaip \$3,000, gali nurodyti pageidaujamą tikslą pinigų naudojimui. Taip pat Įstatų #10.3 numato "specifinio pobūdžio sąskaitas", kurias galbūt galima logiškai sieti su Įstatų #3.9 dėsniu. (Čia iškyla tam tikri neaiškumai, nes, pvz., #10.3 minimas Laisvės išdas jau kuris laikas nebeegzistuoja.) Fondas naudoja fondelių sutartis, o Fondo valdymas yra sutelktas metiniuose narių susirinkimuose, kuriuose išrenkama vadovybė ir kt., šiuo metu leidžiamas ir biuletenis. Metiniuose susirinkimuose kartas nuo karto iškyla fondo įstatų bei vykdomų darbų reikalas, kuriam įtakingesni (atvykę su daug įgaliojimų) nariai, atrodo, vis nesirytą.

Visuomeniniai fondai išeivijos gyvenime įrėžė gilią vagą, įvykdė daugybę reikšmingų darbų. Matėme, kad fondų skaičius auga, jų pobūdį plečiasi, kinta. Tam tikra prasme fondai ir aukos tapo mūsų visuomenine "mada", jei ne gyvenimo būtinybe. Šio straipsnio tikslas buvo paakinti visuomenės dėmesį šiam reiškiniiui, palyginant kelių fondų esminius bruožus - šiuo kartą susitelkus prie fondelių. Suvedant keliolikos lapų teisinę bei vadybinę medžiagą į kelias laikraščio skilts, aišku, straipsnyje galėjo išvilti ir netikslumų. Netikslumus gali atitaisyti tik jų paliestieji. Manau, kad būtų naudinga, jei visi mūsų didieji fondai autoritetingai patys paruoštų apie save straipsnelius ir juos visus iš karto paskelbtų mūsų "didžiojoje" spaudoje. Tai būtų ne tik patarnavimas visuomenei, bet ir gražus sutartinų pastangų mostas.

Apeiginis akmuo

A. Balbieriaus nuotr.

Šiame šimtmetyje žmonių gyvenimas neilgės

Nors medicinos pažanga spartėja, vargu ar ji padidins vidutinį žmogaus amžių daugiau nei iki 85 metų - bent šį šimtmetį amerikiečių mokslininkai to nesitiki. Tokią išvadą medikai grindžia specialiais tyrimais. "Svajonė pailginti žmogaus gyvenimą iki 100 ar net 120 metų yra nepagrįsta", - teigė dauguma mokslininkų San Francisco surengtoje bendroje įvairių mokslų konferencijoje.

Net jei medikams pavyktų įveikti ligas, didžiausias žudikes Vakarų pasaulyje - vėžį, širdies ligas ir insultą, amžiaus vidurkis padidėtų tik maždaug 15 metų. Individo amžių riboja žmogaus ląstelės gyvenimo trukmė, kuri yra apibrėžta. Be to, nėra tokio geno, kurį sužadinus būtų galima pailginti gyvenimą.

Amerikiečių mokslininko L. Hayflick nuomone, žmogus sukonstruotas gyventi tik kelias dešimtis metų, todėl keturias ar penkias papildomas dešimtis išsivysčiusių šalių gyventojams - tai dovana, kuria reikia džiaugtis. Bet Danijos universiteto mokslininkė Kaare Christensen pastebi, kad šimtamečių Skandinavijoje kasmet padvigubėja.

Vis dėlto ilgaamžiškumo rekordas priklauso japonėms. Jų mirtingumas kasmet mažėja 1,7%, palyginti su tuo pačiu rodikliu Prancūzijoje - 1,5%, o Jungtinės Amerikos Valstijose - tik 0,4%. Jay Olshansky iš Iliinois valstijos Chicago universiteto įsitikinęs, jog nėra jokios burtų lazdelės - hormono, antioksidanto, genetinio poveikio ar biomedicinos procedūros, kuri galėtų pastūmėti amžiaus vidurkio ribą.

Dvidešimtąjį amžių išsivysčiusių šalių technologijos suteikė žmonėms papildomus 30 metų gyvenimo, tačiau, anot J. Olshansky, jokios ryškesnės pažangos vargu ar galima tikėtis ateityje.

BBC

Lietuviai mėgsta burbėti

Gyventojų surašinėtojai sakė, kad labiausiai jų apsilankymais džiaugėsi pagyvenę žmonės, nes tai buvo proga pabendrauti, pasidalyti savo rūpesčiais, paburnoti ant valdžios. Pasak vienos surašinėtojos, lietuviai labiau linkę skųstis savo gyvenimu nei džiaugtis juo.

Lietuvos rytas

Romualdas Granauskas

RAUDONAS

ant BALTO (apysaka)

1

Žmogaus protas, deja, taip sutvarkytas, kad prisiminimai nė vienoj atminty nepalieka vientisos, nepertraukiamos linijos, tikti kažkokius taškelius ir brūkšnelius, ryškius ar nelabai, lyg kokią Morzės abėcėlę, o visus baltus tarpus užpildo buvusi kasdienybė, nors ji kaip tik ir sudaro didžiausią mūsų gyvenimo dalį, ir tuo ji yra gailestinga, nes pasitraukia nuo mūsų amžinai, ir tik retai kam gyvenimo pabaigoj, pačioj senatvėj, kartais netikėtai vėl pasirodo gyvenūrio sapnuose, bet visuomet - kokia buvusi: nereikšminga ir neskausminga. Dar mažiau mes atsimenam spalvas, nes ir mūsų sapnai juk retai tebūna spalvoti, bet savo širdyse visi jaučiam tų spalvų ilgesį, nes atsibudę norėtumėm, kad visi sapnai būtų spalvoti, būtų kas naktį, visuomet, ne retkarčiais, ne retsykiais, ne tuomet, kai mes jų jau seniai nebesitikim ir nebelaikiam.

Aš savo gyvenime gerai atsimenu tik pirmąsias dvi spalvas, geltoną ir rudą. Jos buvo spalio mėnesio, bobų vasaros, spalvos. Teisybė, dar buvo ir žalio, tokio tamsiai žalio, miške augančių eglačių žalumo. Po viena tokia eglaitė, nedidelė įlomėlė, mes tada ir gulėjom: patėvis, motina ir aš, motina buvo mane pusiau užgulusi ir prispaudusi prie žemės, o arklys, pakinkytas į vežimą, stovėjo ant tos įlomėlės krašto, atvarsais priištąs prie kitos eglės kamieno. Po mumis drebėjo ir šokinėjo žemė, nors visai neseniai mes dar važiuovome vieškeliu, jame matėsi ir kitų vežimų, ir sunkvežimių, kai patėvis šūktelėjo:

- Rusai!.. - ir staigiai įsuko į eglėnėlį.

Tuoju už eglėnėlio irėjo tas vieškelis, kurį dabar bombardavo lėktuvai. Tarpais tarp sprogimų, kai po mumis nedundėjo žemė,

aš girdėjau, kaip vis tiek ji dunda nuo mano širdies plakimo. Kai lėktuvai nuskrido, patėvis liepė gulėti kur gulėjus, o pats iškišo į vieškelį galvą, prieš tai paglostęs ir apraminęs visu kūnu krūpčiojantį arklį. Jis netrukus sugrįžo, ir mes galėjom atsisėsti:

- Viskas. Rusai atkirto frontą.

- Tai kaip mes dabar beišbėgsim?... - pradėjo verkti motina. - Kaip dabar bus?...

- Kaip yra, taip ir bus.

- Mes juk rusams į nagus papulsim!..

- Gal nepapulsim.

Jis atrišo arklį, mes vėl susėdom atgal į vežimą. Išvažiavęs į vieškelį, patėvis pasuko arklį į kairę, iš kurios mes ir atvažiuovom. Kelias palengva leidosi žemyn pro medžius ir krūmus, ir tada aš jas visam gyvenimui išidėmėjau: ir tą rudą, ir geltoną, o pakalnės apačioj bėgo upelis, ir medinis tiltas per jį dar nebuvo subombarduotas.

Ant tilto patėvis sustabdė arklį, išlipo iš ratų ir iš po šiaudų ištraukė šautuvą ir ryšulį, kuriame buvo jo policininko uniforma. Žvalgėsi ir į vieną pusę, ir į kitą, bet dabar vieškelis buvo tuščias, nebesimatė jame daugiau nei pabėgėlių, nei kokių sunkvežimių. Šautuvą garsiai pliumptelėjo apačioj į vandenį, o didelį ryšulį srovė nunešė tolyn.

Sėdėjau atbulas vežimo gale, prasidėjo laukai ir ražienos, ir tos dvi gražios spalvos tolo nuo manęs į prisiminimus.

Toliau atminty - baltas tarpas. Žinau, kad mes gyvenom Rimkaus ūkyje, troba stovėjo prie pat vieškelio, tik ar šalia to paties, ar visai kito, dabar negaliu pasakyti. Pro vieną kambario langą matėsi apsnigtas laukas, už jo - medinis tvartas ir kiek į šoną - trobos stogas, o pro kitą langą - vieškelis, už to vieškelio tuojau žemyn leidosi sodas, jis buvo taip prisnigtas ir užpustytas, kad obelų šakos kyšojo išsikėtojusios tiesiog iš sniego. Aš tada sirgau, man neleido keltis iš lovos, todėl tikrai tiek ir tegalėjau matyti.

Ir vėl atminties linijoj - baltas tarpas. Bet paskui tame baltume pradeda ryškėti daiktai: keturios sienos, durys, tie du langai, pe-

čiukas, dvi lovos, o vienoje iš jų aš ir guliu. Tik visai neprisimenu, tarytum viską matyčiau juodai baltame kine. Ir motina, ir patėvis tokie pilki, vien jų veidai ir rankos šviesesni už drabužius. Viename kampe, ant nupjautų medžio trinkelio, stovi užrišti du baltų miltų maišai, ant trinkelio jie dėl to, kad nepasiektų ir nepragraužtų pelės. Šalia kito lango, pro kurį matau kyšančias obelų šakas, - kiti du maišai, bet jie prikimšti mūsų drabužių, ne mūsų, o patėvio ir motinos, nes manųjų tiek ir tėra, kiek persverta ant lovos galo, beskubėdama motina jų daugiau į vežimą nepaėmė, o gal aš daugiau dar ir neturėjau. Bet labiausiai ji gailisi ne mano drabužių, o savo siuvarmosios "Zinger" mašinos, beveik kiekvieną kartą, atsistojusi prie pečiuko, sako per petį patėviui:

- Viską reikėjo palikti, bet pirmiausiai - grobti už mašinos. Būtų dabar mašina - nereikėtų kasdien sėbėti tos juodos miltynės. Ir duonai, ir mėsgaliui dabar puikiausiai užsiūčiau.

Užsiūtų, žinoma, bet ne rankomis. Tiesa, ji, atsisėdusi ant kitos lovos, kažkam vis pasiūdavo rankomis tai kokį prastą sijoną, tai paprasčiausią žiurštą, bet su viena adata geresnio ko nepasiūsi. Tiesa, su adata galima pasiūti avies kailinius, bet juos siuva dažniausiai vyrai, nes tam reikia labai stiprių pirštų.

Patėvio, atsisėdusio ant žemos beržinės trinkelės, aš dažniausiai tematau tiktai pakaušį ir nugarą. Jis daug senesnis už motiną ir jau visai žilas. Susispaudęs tarp kelių jis tai skaptoja, tai drožia vis kokį medgalį, o motina tas drožles vis šluoja ir šluoja prie pečiuko. Paskui iš to medžio bus balti medpadžių padai, patėvis juos apkals rusiškų aulinių kerza ar kokių senų kamašų viršais ir kam nors parduos, toks tas ir tebus uždarbis. Patėvio nugara kreiva: dešinė mentė daug labiau atsiikišusi, ir vienas petys visuomet lyg pakeltas į viršų. Gal prie Radviliškio, gal prie Giedraičių į tą mentę pataikė sviedinio skeveldra, kai jis kovojo gal su bermontininkais, gal su lenkais, o gal jis kovojo ir su tais, ir su tais ir nė kiek nebijojo, bet rusų bijo baisiausiai: kai tik pamato rusų kareivį, praeinantį vieškeliu pro langą, liaujasi ir drožęs, ir skaptavęs, kad nepasprūstų peilis ir nesužalotų rankos.

(bus daugiau)

Augusto Sanderio žmonės

Renata DUBINSKAITĖ

"Šitie du žiūri į mane įžūliai. Gali būti, kad atsainus išžulumas kaupiasi jų pagurkliuose - vis dėlto tiesiai ant pečių gulinti galva turėtų būti stabilėsnė nei pakabinta ilgo kaklo viršūnėje. Moters suknelė suglamžyta, bet, sprendžiant iš kreivo šypsnio, tai jos ne kiek neglumina. Abu jie stebėtinai tvirtai išsižeminę ir niekuo neabejoja. Tarp jų jaučiuosi baisiai nestabili."

(Parodos lankytojos išpūdžiai)

* * *

Daugiau kaip šimtas labai rimtų veidų. Labai rimtas ir geras fotografas. [kiek akių galima įdėmiai pažvelgti per minutę, per valandą? O žiūri jie visi (išskyrus keletą kameros užfiksuotų gausenų sambūrių, kurie įsitempusiam žvilgsniui leidžia praslysti pailsint). Žiūrintysis iš nuotraukos primeta man imperatyvą, ipareigoja pa-

rėjimo choreografiją - nuo veido prie rankų, atgal prie veido - siaurą ir kampuotą sukinių. Žinoma, daugiau kūno čia ir nėra, todėl nėra ties kuo sustoti, nebent ties uždangomis, vadinamomis drabužiais. Žiūrėti - tai sutikti, kad žiūrėtų į tave. * Nežiūrėti - tai nesutikti, bet ir negalėti suteikti galios šiam nesutikimui (Bar-

August Sander

pripažinti jų "štai aš".

Augustas Sanderis norėtų būti objektyvus, neutralus stebėtojas, mokslininkas. Tačiau gryo stebėjimo mitą, rodos, jau išsklaidė mokslo filosofija - nėra faktų, ankstesnių už jų interpretavimą, protas - ne tabula rasa. (Fotoaparato išradimas buvo svarus veiksnys, dar labiau paskatinęs pozityvistų iliuzijas apie neutralų ir teisingą stebėjimą.) Sanderis, neva perduodamas visą atsakomybę "objektyviajai akiai", nuotraukomis patvirtina ne realybę, o savo aki-vaizdžiai marksistinę teoriją apie žmonijos sąrangą (nustatyti faktus padeda teorija, todėl teorijos negalime verifikuoti faktais). Jis fotografuoja visus lyg surašinėtojas, iš pažiūros jam negresia kurios nors grupės globėjo statusas. Tačiau fotografo objektyvumas suklumpa užkliuvęs už pavadinimų - vardų verti tik menininkai, o visi kiti telpa į rūšinių apibendrinimų rėmus.

Karlo Marxo pasaulis - tuščių vietų, skirtų užimti, sankaupta. Drabužinė. Socialinių vaidmenų asorti. Iš esmės pozityvistu Sanderio pozityvuose - ne žmonės, o tik tuščios vietos, kurias jie užima. Valstiečių, menininkų, buržuja. Tai pasaulis be juoko. Tų, kurie negali nusijuokti iš savęs. Nusijuokti - tai palikti esamybę, pakilti iš uždaro determinizmo rato, pažvelgti į save iš ateities. Bet Sanderio aparatas tiesiog sukurtas tam frontalui, tylėjimo sulpintoms lūpoms, sustingusiai rimčiai, kuri net esamybę visad laiko praeityje - tradicijoje. Tėvas ir sūnus, motina ir dukra, ten pat, taip pat. Net judesys nemia kitimo, neižengia į ateitį, o tik patvirtina duotybę, negalią (akli vaikai). Žmonės demonstruoja savo profesiją,

savo gero, savo giminystę.

Sutuoktiniai paprastai stovi šonas šonon. Rankos ir kojos nesiliečia. Nuotrauka dar kartą patvirtina civilinės metrikacijos aktą - faktą, jog jie esti susiję, sujungti saitais, kurie nuo jų mažai priklauso (Anthony Giddenso "modernioji intymumo transformacija" jų dar tikriausiai nepasiekė). Akta/fakta iliustruoja jų buvimas vienoje lygiagretoje. Ilguma ir ilgesys dažnai prasilenkia, bet lygiagretoje vis ta pati - vienas kitam būti platumai ir platumos riba. Už patį vyrą ir moterį Sanderiui įdomesnis jų santykis - daugybės abstrakčių santykių metonimija.

Ką portrete veikia dviese, jei neatspindi tarpusavio

saitų? Žymi skirtumą Sanderis suprojektuoja semantinę ašį, kurios priešinguose poliuose - žmo- giškosios charakteristikos tarsi elementarios reikšmės struktūros. Šis yra boksinkininkas ir anas - boksinkin- kas. Šis aukštas, o anas - "suplotas". Šis išdidus, o anas - paprastas kaip trys kapeikos. Konjunkcijos ir disjunkcijos. Projektuodamas dvigubus portretus Sanderis panašumus ir skirtumus išryškina - prasmės ūke išpiešia apibrėžtas reikšmes, iškristalizuoja specifinius individus. Jei kalboje nėra nieko be panašumų ir skirtumų, o visas mūsų pasaulis - kalba (Ferdinand de Saussure), Sanderis nepalieka neįkalbintų ir esančių nekalbinėje realybėje: "Fotografijoje nėra nepaaiškinamų šešėlių!". Prasmė gimsta iš binariškumo. Tapatybės nėra be kitybės. Žmogaus gimimas - tai išvestas identifikavimosi ir identifikacijų atmetimo procesas.

Sanderio žmonės nesiekia būti gražūs, jie siekia būti tikri (šiulaikiniams narcizams nebepažįstamas noras). Fotografo ir fotografuojamųjų tikslai sutampa. Sanderio portretai paženklinai tikėjimo, jog visa, kas šie žmonės yra, kuo jie tiki, kyla iš pačios realybės (o ne iš jų pasaulio suvokimo). Todėl jie tiesūs, sėdi arba stovi su visa savo sunkio jėga.

Sanderio dokumentiškumas patvirtina jų tvirtus įsitikinimus.

Fotografas saugo jų pasaulį, jį įamžina, tarnauja save aiškiai apibrėžusiai žmonijai. Tačiau dokumentininko požiūryje keistai susipina humanizmas ir abejingumas. Dokumentuoti - tai kaupti žinias apie pasaulį, tikėti, kad jis yra toks, kokį rodo įrašai, nuotraukos, vadinasi - nekvestionuoti. Abejingai, vienodai, objektyviai fotografuoti - tai nebyliai pri- tarti tai tvarkai, kurią matai.

Nors ir surišuoti, kiekvienas iš jų užmezga su žiūrovu individualų dviejų veidų - paviršių, kuriuose įrašyti nesuklasifikuojami bruožai ir patirtys, - ryšį. Liudydami save ir savo laiką, jie paliudija mane mano laike. Jų kitoniškumas suformuoja mane - per skirtumą. Sanderio fotografija,

A. Sander. Vidurinės klasės vaikai, 1925 m.

suvesdama žiūrovą su daugybe akių, priversdama į jas pažvelgti, stabtelėti, sukuria patirtį, kurios nesuteiktų tiesioginė tikrovė. Vaizdiniuose sulaikyta istorija projektuoja dabartį: "Matydami, stebėdami ir galvodami, su kameros ir datų pagalba mes galime sugauti pasaulio istoriją, fotografija kaip pasauline kalba darydami įtaką visai žmonijai". (Augustas Sanderis)

* Pasak Walterio Benjaminio, žiūrėjimo ambivalencija yra grįsta nesąmoningu motinos žvilgsnio prisiminimu.

"Žmogus, į kurį mes žiūrime, savo ruožtu žiūri į mus. Suvokti objekto, į kurį žiūrime, aurą reiškia suteikti jam gebėjimą pačiam žiūrėti į mus."

** "Kito veidas yra paviršius, kuriame justu nuorodos ir direktyvos, man įsakančios; kai į tave atsigręžia kitas, paviršius iškyla imperatyvas." (Alphonso Lingis)

A. Sander. Jaunos valstietės, 1928 m.

kelti akis ir susitikti su jo žvilgsniu, atsakyti tokiu pačiu tyliu sąryšio patvirtinimu. Žiūrinčiųjų vienas į kitą artumas matuojamas tuo, kiek žemiau nuo kito akių gali nuslysti žvilgsnis (batus mačiau tik viena kartą, nes jie blizgėjo ant to išsiplūtusio pono kojų). Sanderio žmonės dažniausiai teleidžia "šykščią" žiū-

bara Kruger: "Tavo žvilgsnis trenkia man į veidą". Sanderio žmonės sutinka, bet ir įremia savo dviakę apsaugą - padomumo ir atstumo kontrolę. ** Tyrinėti tampa neįmanoma. Sanderio žmonės ne demonstruoja, o konstatuoja save kaip užbaigtą sakinių, prie kurio nėra ko sugrįžti, kaip Gestalt. Belieka

Paminėtas M.K. Čiurlionis

M.K. Čiurlionis paminėtas Los Angeles Dramos sambūrio veikalu "Raudokit svajonių debesys", surežisuotu Šiaulių aktorės (čia viešinėjos) Olitos Dautartaitės. Vaidinimas per dvi dienas (balandžio 21 ir 22) pripildė pilną žiūrovų šv. Kazimiero parapijos salę.

Amandas Ragauskas puikiai įsijautė į Čiurlionio rolę. Vaida Kiškytė - į Sofijos. Veronika Ragauskienė vaidino Čiurlionio motiną, Leonardas Mieladžys - tėvą.

Ne vien režisūra, o ir scenarijus - Olitos Dautartaitės; scenografija - Šiaulių dramos teatro dailininko Arūno Uoginio; kostiumai - Emos Dovydaitienės; garas ir apšvietimas (ypač geras) - Gintaro Laurinkaus.

Spektaklis buvo skirtingas nuo kitų - rimtimi, mistiškumu, romantiškumu, Čiurlionio laiko, jo svajonių, vizijų, jo genialumo nuojauta. Žavėjo jaunimas. **Alė Rūta**

Olita Dautartaitė gimė Kaune. Anksti netekusi tėvų, augo pas savo tetą Oną Vidubalį, o nuo šešerių metų Kaune, Šančiuose. Dvylika metų dirbo Kauno Lėlių teatre, paskui Šiaulių Dramos teatre. Prieš keletą metų atšventusi savo teatrinės veiklos 35-metį, Olita ir toliau kuria vaidmenis, skaito raiškos meno ir lėlių teatro pasikaitas Šiaulių universitete. Labai dažnai kartu su poetais ir rašytojais rengia literatūrinius vakarus ir juose dalyvauja, deklamuodama poeziją, skaitydama prozą. Kaip ir visu, taip ir jos gyvenimas susideda iš kasdienybės ir švenčių. Aktorė Olita Dautartaitė turi šeimą, dukrą Vasarę ir anūką Balį (10 metų), kuris yra ištikimas ir nuolatinis močiutės gerbėjas ir kritikas. Impresijos apie M.K. Čiurlionį "Raudokit svajonių debesys" yra svarbus režisūrinis darbas jos gyvenime. Tai pirmas atvejis, kai Los Angeles Dramos sambūryje spektaklį režisuoja svečias iš Lietuvos.

Aidas Marčėnas

NAKTĮ TROBELĖJE

*byra spalviai, lengvai
sėlinančios katės žingsneliu
praėjo gyvenimas*

NUO KORALŲ

*kaip yra, taip ir bus - iš aukštybių
nužiūrėdamas paliktą miestą,
amžiams praloštą Vilnių
vis dar matysiu
tris sauleje spindinčius kryžius,
šventų Jonų bokštą ir bokštą
pilies - kaip vaikystėje
sumažintus ligi atvirutės
su tekstu kitą pusę - pakeverzotais
sveikinimais iš kitapus
vis rečiau ir rečiau
nusileisiu
į miestą,
paliktą su angelais*

JAV Lietuvių Bendruomenė jubiliejaus proga sveikins "Ažuoliukas"

JAV Lietuvių Bendruomenė jau ruošiasi savo 50-ties metų jubiliejui. JAV LB įsikūrimo iškilmės vyko New York'e 1951 m. lapkričio 18 d. Paskelbtu aktu Amerikoje gyvenantys lietuviai deklaravo tautinį solidarumą. Bendruomenės 50-mečio minėjimas, kaip rašo "Draugas", vyks Chicagoje š.m. spalio 12, 13 ir 14 d. Jaunimo Centre bus surengta JAV Lietuvių Bendruomenės XVI tarybos sesija, mokslinė konferencija ir meninė programa.

Market Parke, Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, bus aukojamos Padėkos mišios. Jubiliejinėje programoje taip pat numatytas svečių iš Vilniaus - reprezentacinio berniukų choro "Ažuoliukas" koncertas.

JAV Lietuvių Bendruomenės jubiliejaus organizaciniam komitetui Krašto valdybos kvietimu sutiko vadovauti žinomas išeivijos visuomenės veikėjas, mecenatas, medicinos daktaras Petras Kisielius. **ELTA**

Lietuvos dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijoje (Didžioji g. 4) gegužės 3 d. atidaryta paroda "Šiulaikinis norvegų stiklas". Tai - bendras Lietuvos dailės muziejaus ir Norvegijos Karalystės ambasados Lietuvoje projektas. Parodoje, kaip praneša ELTA, pristatomi aštuonių žymiausių šiulaikinių norvegų dailininkų darbai. Tarp autorių - du pasaulinį pripažinimą pelnę menininkai, kurių darbus galima pamatyti pačiuose didžiausiuose muziejuose. Parodos rengėjai pabrėžia, kad norvegų šiulaikinis stiklas yra ne tik Šiaurės valstybės, bet ir visoje Europoje pripažintas meninių interpretacijų pirmūnas.

Londonė, Karališkojoje muzikos akademijoje, gegužės 3 d. įvyko Lietuvai skirtas renginys, pavadintas "Diena Vilniuje". Jo organizatoriai, kaip praneša Eltai Užsienio reikalų ministerijos Spaudos skyrius, - Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje ir Lietuvos kompozitorių sąjunga. "Diena Vilniuje" - tai Lietuvos drabužių dizaino ir muzikos pristatymas. Judita Leitaitė atliko Lietuvos kompozitorių, Nacionalinės premijos laureatų Osvaldo Balakausko, Vidmanto Bartulio, Felikso Bajoro ir Anatolijaus Šenderovo kūrinius. Buvo parodyta dizainerės Zitės Gustienės drabužių kolekcija.

Vilniaus Rašytojų sąjungos klube, gegužės 4 d. septintą kartą pagerbti "Varpų" literatūrinės premijos laureatai, pristatytas Šiauliuose leidžiamo literatūros almanacho "Varpai" šių metų numeris. Nuo 1995 metų teikiamos "Varpų" premijos laureatais šįmet tapo naujasio almanacho numerio autoriai: poetas Eugenijus Ališanka už eilėraščių ciklą, prozininkas Juozas Aputis už įžanginį almanacho esė "Atminties pašvaistė" ir Leonardas Gutasas už pernai "Varpuose" publikuotą romaną "Raudonoji jūra", praneša ELTA. Deja, šįmet sulaužyta ilgametė ceremonijos tradicija - laureatai neišvažiavo su naujūtelaičiais dviračiais. Paprasti sakė esantis Leonas Peleckis-Kaktavičius, naujieji Šiaulių "Baltic Vairas" imonės savininkai iš Vokietijos nesutiko padovanoti rašytojams dviratas transporto priemonės. Vis dėlto laureatams išteiktos ne ką prasčiau dovanos - "Šiaulių stumbrų" pagaminti puikios odos portfeliai, užsienio rinkai skirti UAB "Sabalin" batai, pagardinio rėmėjo - A. Gricevičiaus lietuvių saldinių fabriko "Rūta" produkcijos ir AB "Gražtai" aukštos kokybės gražų rinkiniai. "Šiaulių stumbrų" portfeliais bei saldinių rinkiniais apdovanoti ir "Varpų" premijos prizininkai - poetai Onė Balukonytė, Alfonsas Maldonis ir kaunietis Viktoras Rudžianskas. Vakare pristatyta ir L. Peleckio-Kaktavičiaus penktoji esė knyga "Pasaulio pabaiga atidedama". Joje pateikiami literatūriniai portretai šešiolikos asmenybių, susijusių su Lietuvos laisvės kovomis. Knygoje yra ir Prezidento Valdo Adamkaus pusseserei Gražinai Linkevičiūtei-Giedraitienei skirtas esė. Dabar spaudai rengiama solidi L. Peleckio-Kaktavičiaus knyga apie Lietuvos kultūros įžymybes.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Didžiai gerbiama ponui Antanui Valioniui, Lietuvos Užsienio reikalų ministrui

Didžiai gerbiamas pone Ministre,

Š. m. kovo mėn. pirmoje pusėje Lietuvoje lankėsi Chicagoje leidžiamo dienraščio "Chicago Sun-Times" žurnalistas Neil Steinberg. Jo apsilankymui Lietuvoje tarpininkavo JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų taryba, vadovaujama Birutės Jasaitienės. Pradedant š. m. kovo mėn. 18 dienos "Chicago Sun-Times" laida, N. Steinberg yra suplanavęs vienos savaitės bėgyje paskelbti septynis straipsnius apie Lietuvą ir lietuvius. Rašant Jums šį laišką, trys išsamūs straipsniai jau buvo išspausdinti. Bendra išvada, straipsniai įžvalgūs, siekiantys skaitytoją supažindinti su gyvenimu Lietuvoje, perduoti tiksliai Lietuvos pareigūnų bei eilinių piliečių žurnalistui pateiktą informaciją.

Tenka apgailestauti, kad antrajame straipsnyje, išspausdintame kovo 19 dienos laidoje, aptariant holokaustą Lietuvoje, N. Steinberg nepajėgė objektyviai to meto padėties įvertinti. Jam nepasitarė jį šiuo klausimu informavęs Lietuvos Užsienio ministerijos pareigūnas ambasadorius Emanuelis Zingeris. 1941 metų birželio 23 dienos lietuvių tautos sukilimas prieš sovietinį okupantą ir deklaruotas Nepriklausomybės atstatymas straipsnyje buvo nutylėti. E. Zingeris, tačiau, matė reikalingą atkreipti žurnalistą Steinbergą dėmesį, kad vos tik prieš tris mėnesius Seimo narių dalis (*faction*) siekė nacių invazijos dieną, birželio 23, paskelbti "džiaugsmo švente" (*national celebration*). Tik po aštrių debatų Seimas nutarė "...neįpaminkinti nacių invazijos valstybine švente, (...not to enshrine the Nazi invasion as a national holiday").

E. Zingerio žurnalistui pateiktas komplikotas II-jo Pasaulinio karo padėties supaprastinimas "džiaugsmo šventės" ir "nacių invazijos valstybinės šventės" terminais nepasitarė nei Lietuvos, nei jos Seimo narių teigiamo įvaizdžio kūrimui. Laisvės vertybės išpažįstanti visuomenė, nepaklusnumą okupantui ir sukilimą prieš okupantą normaliai siekia iškelti, o ne nutylėti. Tuo pačiu, iš Lietuvos valstybės pareigūno norėtusi tikėtis sugebėjimo skirti, kur sukilėlių pasiaukojimas nepriklausomybės idėjai ir kur smurtininkų nusikaltimai prieš krašto civilius gyventojus. Savo ruožtu Lietuvos diplomatas, kalbant apie holokaustą, privalėtų iškelti faktą, jog prieš žydus nukreipti žiaurumai buvo Hitlerio "Final solution" išdava ir Lietuvos valstybė tuo metu neegzistavusi. Būdinga, kad nei N. Steinberg tekste, nei E. Zingerio cituojamame pareiškimoose Vokietijos vardas iš viso neminimas.

Pone Ministre, kreipiuosi į Jus su prašymu įpareigoti ambasadorių Zingerių papildančiais faktais atitaisyti "Chicago Sun-Times" straipsnyje sudarytą Lietuvos įvaizdį.

Pagarbiai,

Algimantas S. Gečys,

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas

Nuorašai:

Ambasadoriui V. Ušackui,
Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komisijos pirm. A. Medalinskui,
Užsienio lietuvių periodinei spaudai

Palangoje daugiau kavinių nei Jūrmaloje

Pasak "Biznes Baltija" žurnalistų skirtingai nei Jūrmaloje, Palangoje tarp kavinių, restoranų ir barų obuoliui nėra kur nukristi. Kone visų šalių virtuvės skirtingame muzikiniame fone yra pristatomos Basanavičiaus gatvėje. Beje, trankią muziką ypač kritikuoja Lietuvos žiniasklaida ir visuomenė. Latviai pabrėžia muziką, įvairius renginius ir linksmybes iki ryto prie jūros. Pasak jų, Latvijoje to nėra. Klaipėda

BALSAI IŠ LIETUVOS

Nuo spalinių tinka juokas

Vladas Braziūnas

Savistaba, saviklioia, savisa-ka... Savipakankamumas. Šitas gan filosofinio teksto vertėjos žodis man primena iškarpa-prašmatnų, iš madų žurnalo iš-kirptą gvardijos kapelmeisterį. Taip jau patenkintą savim! O tekstas – apie išganingą savo niekybės pažinimą ir išgyvenimą.

Buvo pernykštė lapkričio 7-oji, taigi tokia kirmėlėta spalinių diena. Ir mūsų, ir Rašytojų klubo, ir Pasvalio pedagogų bei bibliotekininkų jau visiškai už-miršta. Kai planavo susitikimus Mariaus Katiliškio viešojų bibliotekoj bei Lėvens vidurinėj mokykloj, – niekam ta diena, kad ji kuo nors turėtų skirtis nuo visų kitų, nė galvon! Tik gyvenimo (ir ne vien) poetas Ričardas Š. ta proga mūsų autobuselio keleiviams, vykstantiems susitikti su savo skaitytojais, surengė lyg ir spektakliuką: paikai puikavosi raudonu pionieriaus kaklaraiščiu, gyrė Grūto parko balvonėlius, rodė va tokią savo jaunystės nuotrauką: traukinys ant atsarginių bėgių. Visai kaip tokioje rusiškoj revoliucinėj dainuškoj, vieną kartą mūsų gerai įsilinksminusios kompanijos smagiai plėštoj Lukiškių aikštės Lenino pakojoj. Sulėkė tada prie mūsų būrys varnų mėlynšvarkių nuo konservatorijos (tos, kur tik mušamųjų katedra: KGB), jau sėms, bet kad jaunimas, nors ir neorganizuotas, nors be jokio nučiūrusio kapelmeisterio, – tas jaunimas vis dėlto juk apie komunos šarvuotą, bronepojezdą, traukia!... Trynėsi trynėsi aplink, bet nelietė.

Taigi stovi nuotraukoj ant atsarginių bėgių visai jau surūdijęs monstras – rusiškas garvežys su didžiule penkiakampe žvaigžde kaktoje. Labai geras fotografės Vilmos Šileikienės rakursas, labai jau skvarbus josios žvilgsnis. Kraupiai grėsmingas tas monstras ir drauge – juokingai išdidus, nes toks jau sukriošęs, toks jau bejėgis, toks jau savo atvažinėjęs!... O dar kaip gyvas to monstro, tos mašinerijos sraigtelis – ant mašinisto kopėtelių pasilypėjęs... pats Ričardas. Lapatuoja kvailos kepurės ausys, iš po pažasties kyšo šviesus kastilis, taigi ramentas, bet ir tas žemės nebesiekia...

O kurta, režisuota šitoji Vilmos nuotrauka, regis, Radviliškų. Dar tada, kai sovietiniai garvežiai Lietuvoj tebeūkė iš visos plačios rusiškos krūtinės. Šitai ir smagiausia: jautėm ir nujautėm dalykų tikrąją vertę, nebuvom kokie visai akli apkiutėliai: savipakankami.

Gera tai žinoti ir šiandien. Ar va taip kvailiojant, šaipantis, ar ir visai rimtai įsimąstant. Verslininkui Viliumui Malinauskui už jo Grūtąkarščiausiai dėkingi turėtų būti kaip tik tos skystos protestuotojų gretos, kurioms dabar tas Grūtas – pikčiau raudono skuduro buliui. Juk nieko vertos būtų visos švenčiausios kovos ir jų aukos, jei tų kovų tikslas nebūtų buvęs – laisvas, vadinasi, pirmiausia autoironiškas žmogus. Taip jau pasitikintis, pasikliaunantis ir savim, ir savo valstybe, taip save ir jagerbiantis, kad nebįjantis nei iš savęs (neišvengiamos savo niekybės), nei iš jos (neartimetinės daugelio niekybių sumos) pasišaipt.

Būčiau šaulys – pirmiausia statydinčiau paminkląžinomos televizijos laidos personažui Patrijonui Bugailiškiui-Prūdai. Kada pagaliau koks patriotinis fondas paskelbs – istorinės komedijos konkursą?

Tat būtų jau nepaneigiamas sveikos mūsų pilietinės savistabos, jau ir pilietinės savigarbos ženklas.

"Financial Tiems" apie Lietuvą

(atkelta iš 1 psl.)

Daug sunkumų Lietuvai kelia žemės ūkis, kuriame, lyginant su kitomis Pabaltijo valstybėmis, dirba didžiausias procentas šalies gyventojų. Įpraiti nuėinant tarybinis ūkis į gatves išmeta daugiau bendarbių, nei pajėgia įdarbinti naujasis rinkos ūkis – rašo britų dienraštis.

Kitame "Financial Times" straipsnyje palankiai vertinamas privatizavimas, pabrėžiant, jog po nepriklausomybės paskelbimo jau apie 80 nuošimčių turto perėjo į privačias rankas. Lietuvoje svarbų vaidmenį turi skandinavių kapitalas.

Tačiau straipsnio autorius primena, jog keletas didelių bendrovių vis dar yra valstybės rankose, jų tarpe didelės energijos bendrovės. "Lietuvos dujas" žadama parduoti rugsėjo mėnesį, čia interesų turi Rusijos Gaz-

promas.

Antonio Robinsono straipsnyje rašoma apie "Mažeikių naftos" privatizavimą bei netylančius ginčus dėl "Williams". "Mažeikių nafta" sukuria dešimt procentų Bendro vidaus produkto ir sumoka 20 procentų visų mokesčių.

Tačiau "Williams" negali rasti bendros kalbos su Rusijos "Lukoil'u" ir negauna ilgalaikių naftos tiekimo garantijų. "Mažeikių naftos" ateitis dėl gamylos strateginės padėties bei ek-sporto galimybių ir toliau lieka politine problema.

Dienraštis giria Lietuvą, jog pavyko išlaikyti veikiančią gamyklą nors truko pinigų, o paskelbus nepriklausomybę, į Rusiją išvyko apie 500 labiausiai patyrusių gamyklos specialistų.

Valentinas Mitė,

Laisvosios Europos radijas

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET

web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
MAY PICK-UP SCHEDULE

May 10	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
May 11	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
May 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
May 14	Putnam, CT	1-2 pm
May 24	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
May 25	Philadelphia, PA	11-12 noon
May 26	Brooklyn, NY	12-1 pm
	Riverhead, NY	3-4 pm
May 29	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
May 31	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$499 r.t.

One way to Vilnius \$325

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

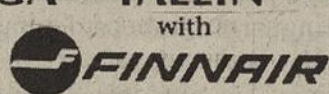
New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

LUFTHANSA - SAS
OR OTHER CARRIERS
"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

MAY PICK-UP SCHEDULE

May 9	Cape Cod, MA	3:30 - 5:00 pm
May 10	Albany, NY	7 - 8 pm
May 11	Binghampton, NY	9 - 10 am
May 11	Scranton, PA	12 - 2 pm
May 11	Frackville, PA	5 - 6 pm
May 12,13	Baltimore, MD	1 - 3 pm
May 12	Brooklyn, NY	1 - 4 pm
May 13	Bridgeport, CT	8 - 9 pm
May 17	Brockton, MA	3:30 - 5:00 pm
May 18	Lowell, MA	12 - 1 pm
May 18	Lawrence, MA	2 - 3 pm
May 18	Nashua, NH	4 - 5 pm
May 19	Worcester, MA	12 - 3 pm
May 20	Hartford, CT	9:30 - 11 am
May 20	Waterbury, CT	11:30 am - 1 pm
May 21	Kennebunkport, ME	12 - 1 pm
May 22	Norwood, MA	6 - 7 pm
May 23	Putnam, CT	1 - 2 pm
May 23	Providence, RI	4 - 5:30 pm

CONTAINER LEAVES ON MAY 25

Kur jie?

Pereitą vasarą septyni studentai iš Lietuvos baigė Amerikos universitetus. Ši "00-tųjų klasė" buvo pati didžiausia nuo 1991 metų, kai lietuviai krepšininkai pradėjo atvykti į Ameriką.

Laikas labai greitai bėga. Prabėgo beveik metai: kur gi tie abiturientai? Kaip jiems sekasi?

Kęstutis Marčiulionis baigė Delaware universitetą ir grįžo atgal į Lietuvą, kur pasirašė kontraktą žaisti "Žalgirio" komandoje. Be to, Kęstutis buvo išrinktas žaisti už Lietuvos olimpinę krepšinio komandą, kuri Sidnėje laimėjo bronzos medalį. Po olimpiados vėl pateko į Lietuvos rinktinę komandą, kuri dalyvavo Europos tautų turnyre. Šį sykį Lietuva laimėjo antrą vietą. "Žalgirio" komandoje Kęstutis žaidžia pirmame penketuke. Šiais metais jis vėl pakviestas į Lietuvos rinktinę, šiais metais kovosiančią dėl dalyvavimo Europos čempionate.

Kęstutis Marčiulionis veržiasi prie krepšio

Andrius Jurkūnas baigė Clemson universitetą ir žaidžia "Žalgirio" komandoje pirmame penketuke (krašto puolėjas). Pereitą žiemą Andrius irgi žaidė Lietuvos rinktinės komandoje, kuri konkuravo dėl Europos tautų taurės čempionato.

Nerijus Karlikanovas baigė Creighton universitetą. Jis yra trečias krepšininkas, baigęs Amerikos universitetą, kuris žaidžia "Žalgirio" komandoje.

Alvydas Tenys baigė Rutgers universitetą ir dabar žaidžia Belgijoje Alsto Okapi komandoje.

Rimas Kaukėnas, baigęs Seton Hall universitetą, pradėjo savo krepšinio karjerą Izraelyje žaisdamas Galil Elijano komandoje. Rimas yra trečiasis iš šios "klasės", patekęs į Lietuvos rinktinės komandą, kuri dalyvavo Europos tautų taurės pirmenybėse.

Evaldas Jocys baigė East Carolina koledžą ir, kartu su Kaukėnu, žaidžia Izraelyje Galil Elijono komandoje.

Mindaugas Lydeka, baigęs Sacred Heart universitetą, nusprendė užbaigti krepšinio karjerą ir pasilikęs Amerikoje pradėjo biznio karjerą.

Rimas Gedeika

dukrytės Julijos-Viktorijos. Parapijos kolektyvas kartu su "Liepsnos" šokėjais sveikina Moniką ir jos vyrą Paulių su šeimos pagausėjimu. Festivalio rengėjai tvirtai tiki, kad ateityje "Liepsnos" tautinių šokių grupė dar ne kartą pasirodys mūsų rengiamuose lietuvių festivaliuose.

Tačiau ir šiemet be šokio grožio neliksime. Vyresniųjų klasių mergaičių grupė, vadovaujama Rūtos Brazaitytės, pasirodys su neilga, tačiau nuotaikinga moderna šokio choreografija. Manome, kad grakštus ir jaunatviškas šokis, muzikos ir judesio sintezė bus maloni akiai ir miela širdžiai. Linkime jaunosioms atlikėjoms sėkmės!

Klebonas Alfredas Žemeikis visus kviečia atsilankyti, maloniai praleisti sekmadienį ir tuo pačiu paremti lietuvišką veiklą ir parapiją. Jis tikisi ir vėl pamatyti visus parapijos senbuvių, nuolatinius ir ištikimus parapijiečius, ir svečius. Tuo pačiu klebonas tikisi sulaukti daugiau jaunimo, ypač kviečia šiame parengime dalyvauti naujai atvykusius lietuvius. O kad jaunimo yra daug, mums

Draugiškos varžybos tarp Philadelphijos ir New Yorko sporto klubų

Philadelphijos sporto klubas "Aras" tęsia savo tradiciją ir rengia varžybas išbandant jėgas su New Yorku. Tokios krepšinio varžybos įvyko šeštadienį, balandžio 21 d. Varžybos buvo ypač įdomios jaunių amžiaus klasėse. Matosi vis daugėjant lietuviško sportuojančio jaunimo.

Krepšinio rezultatai:
Vyrų - Phil:NY 37:29 ir 44:38
Senjorų - Phil:NY 36:44
Moterų - Phil:NY 12:58
Jaunių A (17 metų) - Phil:NY 56:47 ir 41:52

Mergaičių C (13 m.) - Phil:NY 27:14
Jaunių D (10-11 m.) - Phil:NY 8:20 ir 16:16

Taigi varžybos baigėsi lygiomis: keturias rungtynes laimėjo Philadelphia, keturias - NY ir vienos užbaigtos lygiomis. Varžybos praėjo geroje ir draugiškoje nuotaikoje.

Stalo teniso varžybos vyko lietuvių Music Hall patalpose. Dalyvavo 14 sportininkų. Čia

New Yorkas pranašavo ir laimėjo visas pirmąsias vietas. Vyrų vienetą laimėjo Petras Sevelkovas, antras buvo Ramūnas Gauba, abu iš New Yorko. Trečias liko Marcus Sandovalas iš Philadelphijos. Jaunių čempionė tapo Marta Grosaitė iš Nw Yorko.

Sekančios lietuvių Rytų kraščio krepšinio varžybos įvyks **Shirley, Long Island, gegužės 19 - 20 d.**

Šios varžybos įdomios tuo, kad yra bandoma sutraukti lietuvių studentus, kurie žaidžia Amerikos universitetuose. Jų dalyvaus virš 10. Siekiant sumažinti studentų išlaidas ir geriau juos supažindinti su lietuvių visuomene, norėtume juos apnakvindinti privačiai. Long Islando gyventojai, kurie gali priimti studentus nakvynei, prašomi skambinti P.V. Gvildžiui, tel.: (718) 356-7871, e-mail: inapra@aol.com

Vyrų A klasėje, kur pasiro-

dys ir lietuviai studentai, jau užsiregistravo trys komandos. Vyrų B klasėje dalyvaus šešios komandos: Washingtono, Philadelphijos, New Jersey, Connecticut ir Nw Yorko. Jaunių, jaunučių bei mergaičių klasėse dalyvių yra mažiau. Tikimės apie 150 sportininkų.

Pirmenybės vyks William Floyd Hight School ir William Middle School patalpose, 240 Mastie Beach Rd., Mastie Beach, Long Island. Šeštadieniui yra rezervuotos keturios salės. Varžybų pradžia nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Sekmadienį varžybos vyks nuo 11 val. ryto.

Sportininkams pamaldos įvyks St. Jude's koplyčioje, 89 Overlook Dr., Mastie Beach, 8 val. vakaro. Sportininkų susipažinimo vakaras vyks tos pačios St. Jude's bažnyčios parapijos salėje, pradžia - 9 val. vak.

Lietuvių Atletų klubo informacija

Vilniuje parodytas filmas, pasakojantis geto kalinės istoriją

(atkelta iš 2 psl.)

Buvusi Vilniaus geto kalinė, vėliau partizanė itaigiai pasakoja apie gausiai po pasaulį atsišakojusias jos giminės - Lietuvoje, Izraelyje, Vokietijoje, Australijoje - likimus, Vilniaus geto pasipriešinimo organizaciją - pirmąją hitlerinės Vokietijos okupuotoje Europoje, nacių ir lietuviškąją policiją, baltaraiščius, pasmerktiesiems pagelbėjusius žmones, partizanus.

Kaip ir keletas kitų šia tema

Lietuvoje gimusių filmų, naujasis kūrinys į Lietuvą atkeliavo iš užsienio. Jis jau rodytas Vokietijoje, Švedijoje, kitą mėnesį bus demonstruojamas Venecijos dailės bienalėje.

Pasak buvusio geto kalinio, išgelbėto lietuvių, šiuo metu vadovaujančio Lietuvos žydų kultūros klubui Marko Petuchausko, jo vadovaujamas klubas ne pirmus metus supažindina besidominčius su Lietuvoje nerodytais lietuvių bei užsienio menininkų kinema-

tografijos darbai.

Neseniai vilniečiai turėjo galimybę pamatyti Australijoje gyvenančio Rodney Friedman dokumentinę juostą "Dėdė Chackelis". Tai - filmas apie žymų Lietuvos kalbininką, buvusį Kauno geto ir Dachau (Vokietija) koncentracijos stovyklų kalinį Chackelį Lemcheną.

Netrukus vilniečiai turės galimybę pamatyti kitą R. Friedmano darbą.

BNS

Jubiliejinė Kaziuko mugė

(atkelta iš 2 psl.)

Popietėje visi buvo pakviesti į vaikučių spektaklį "Snieguolė ir septyni nykštukai". Bostono Kaziuko mugė turi savo seną tradiciją - kiekvienais metais vaidintojai pristato naują spektaklį-pasaką. Šią tradiciją pradėjo s. Paulina Kalvaitienė, ją tęsė s. Stela Subatienė ir iki šios dienos ji veikia. Linos Subatienės iniciatyva.

Šių metų Kaziuko mugės vaidintojai pristatė visų mėgiamą Brolių Grimų pasaką "Snieguolė ir septyni nykštukai". Šioje pasakų šalyje - didinga pilis, kurioje gyvena pikta pamotė, jos užprogramuotas veidrodys, įkyrios pleputės, juokingi tarnai ir skaisčiai našlaitė Snieguolė. Už pilies rūmų sutikome įdomių

veikėjų - šokančių gėlių, šeškus daktarus, draugišką zuikį ir septynis nykštukus.

Pasirodymo režisierė buvo Lina Subatienė, scenarijus - Stėfos Subatienės. Pritaikė prie šių metų mugės: Marija Hauser, režisierės pagalbininkės: Daiva Kiliulytė, Asta Norvaišienė, Eglė Šukienė. Kostiumus siuvo ir kūrė: Johanna Šimkienė, Birutė Žiaugrienė. Įdomūs efektai - Dariaus s.v. būrelis. Scenos apipavidalinimas - Senųjų Lapinų s.v. būrelis. Apšvietimas ir muzika - Adomkaičių šeimos.

Nepaprastai išradingi ir puošnūs artistų drabužiai, įdomios dekoracijos, įdomūs siurpriziniai efektai (pvz., nykštukų traukinukas, kuriuo jie įvažiuoja į salę ir daug kitų momentų).

Gegužės 1-oji – Lietuvoje tikra darbo diena

(atkelta iš 1 psl.)

Beje, jų spektaklis nelabai patiko kitiems renginio dalyviams, nes aktoriai parodijavo sovietmečio gegužės 1-osios šventes.

...Kaune,

Į Tarptautinės darbo dienos minėjimą Rotušės aikštėje susirinko apie 150 žmonių. Jie atsinėšė kelis transparentus. Pernai buvo susirinkę kelis kartus daugiau žmonių. Žmonės kvietė socialdemokratai ir profsąjungos, minėjime dalyvavo du Seimo nariai socialdemokratai. Anksčiau Ubagų žygius rengęs Lietuvos laisvės sąjungos lyderis, o dabar Seimo narys Vytautas Štusauskas vis rečiau turi noro lipti į tribūną. Prieš mitingą pradžią jis įsitaisė ant nuošalaus suoliuko medžių pavėsyje ir po kelių minučių pasišalino.

...Klaipėdoje,

Atgimimo aikštėje surengtas mitingas sulaukė nedidelio klai-

pėdiečių būrio. Mitingą organizavo socialdemokratai. Jie specialiai savo akcijai pasirinko vidurdienį, kad kuo daugiau žmonių galėtų dalyvauti, tačiau kalbų paklausyti atėjo tik keliasdešimt klaipėdiečių.

ir Šiauliuose.

Šiauliuose Prisikėlimo aikštėje Gegužės - 1-ąją minėjo po Lietuvos gyvenimo logikos partijos vėliava susibūrę nacistai, kuriems vadovauja Mindaugas Murza. Tradiciškai pažėrę kaltinimų valdžiai, Mindaugo Murzos vedami nacistai ir jų bendraminčiai Šiaulių gatvėmis surengė eitynes. Jose dalyvavo apie 150 žmonių. Šiauliečiams ši eiseną kėlė šypsena, nes dauguma į darbo šventę susirinkusių žmonių yra bedarbiai. Taip pat niekur nedirba tėvų bei senelių išlaikomas nacionalistų vadas Mindaugas Murza, rašo "Lietuvos rytas".

LR

Elizabeth, NJ

Kviečiame į Lietuvių festivalį

Nepastebėjome, kaip ir vėl prabėgo vieneri metai, po ilgos ir snieguotos žiemos vėl pas mus atkeliavo pavasaris su savo šiluma ir pavasarine nuotaika. Su gamta tarsi pabundame ir mes, Dievo vaikai, pabundame grožiui, gėriui ir - bendravimui.

Todėl visus mielai kviečiame atvykti į Lietuvių festivalį, kuris įvyks **sekmadienį, birželio 3 d., 12:00 val. dienos Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ.** Čia galėsite pasilinksinti ir pabendrauti.

Festivalio metu bus įvairi ir įdomi programa, jo metu skambės lietuviška daina ir muzika, akis vilios gintariniai dirbiniai ir lino audiniai, vyks žaidimai ir loterijos, prie vaišių stalo kvies lietuviški patiekalai, o troškulį bus galima numalšinti amerikietiška coca-cola arba lietuvišku alumi.

Festivalio akcentas bus me-

ninė programa. O kas jos atlikėjai?

Šiemet matysime žinomų ir naujų, pirmą kartą pasirodysiančių atlikėjų grupes. Pasikviesime sėkmingo, linksmo ir gausaus dalyvių skaičiumi pernykščio festivalio, kurio metu skambėjo Stasio Telšinsko muzika, šį muzikantą pakvietėme pagroti ir šiemet. Stasys mielai sutiko. Jam dainuoti padės mums visiems gerai žinoma solistė Angelė Kiaušaitė bei debutantė Lina Ringailaitė, tik pernai pas mus į New Jersey atvykusi iš Kauno. Tikimės, kad patirties ir jaunystės derinys puikiai prisidės prie geros festivalio dalyvių nuotaikos.

Šiais metais nematysime "Liepsnos" šokėjų. Kolektyvas laikinai nutraukė repeticijas, nes grupės vadovė Monika Murauskienė labai užsiėmusi motiniškais rūpesčiais - praėjusių metų pačioje pabaigoje, gruodžio 29 d., ji susilaukė

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, apsilankęs Šv. Kazimiero parapijoje Londone, Anglijoje, ir taip pat Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, gegužės 7 d. grįžo į savo rezidenciją pranciškonų vienuolynė Brooklyn, NY.

Kultūros židinyje gegužės 12, šeštadienį, įvyks Metinis Tautos Fondo narių susirinkimas. **Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios**

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Silvija Marija Malinauskaitė buvo pakrikštyta balandžio 29 d. 11:30 val. lietuviškų mišių metu. Sveikiname tėvelius Ričardą ir Viliją Malinauskus.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 27 d. Tą dieną vyčiai dalyvaus Maspetho miestelio Memorial Day parade. Iš anksto linkime jiems geriausios sėkmės.

Violetos Urmanavičiūtės-Urbanos koncertas, įvyks š. m. balandžio 12 d. Kosciuszko Foundation, 15 E. 65th St., Manhattan, NY, patalpose, suruoštas Lietuvių Moterų Federacijos Greenwich, CT, skyriaus, praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyviai turėjo progos išgirsti pasaulinio masto dainininkę, kuri šį pavasarį debiutavo Metropolitan operoje "Parsifalyje" ir susilaukė labai teigiamo įvertinimo New Yorko spaudoje. Pilna salė gėrėjosi dainininkės nuostabių balsu ir ekspresyvumu. Koncerte su V. Urmanavičiūte dainavo ir Valdas Vyšniauskas, o pianinu palydėjo bei solo skambino Vilija Naujokaitienė. Koncertui pasibaigus svečiai, vaišindamiesi šampanu ir užkandžiais, turėjo progos pasisvečiuoti ir susipažinti su menininkais. Rengėjos jaučia gilia padėką V. Urmanavičiūtei ir V. Vyšniauskui už sutikimą šiame labdaros renginyje atlikti programą, o svečiams - už atsilankymą. Renginio pajamos, kaip paprastai, bus naudojamos kūdikių globos namams Lietuvoje paremti. Sekantį koncertą rengėjos numato tik kitais metais.

Pavasariniai pietūs Aušros Vartų parapijoje (32 Dominick St., New York, NY) įvyks š. m. gegužės 20 d. tuojau po 11:15 val. sumos parapijos salėje. Auka suaugusiems 25 dol., vaikams 15 dol. Klebonas kun. E. Savickis kviečia visus parapijiečius ir svečius dalyvauti. Pietus paruoš Market Basket iš New Jersey. Prašome vietos iš anksto užsisakyti iki gegužės 10 d. skambinant tel. (212) 255-2648.

Motinos dienos novenos mišios Pranciškonų koplyčioje Brooklyn, NY, bus aukojamos kasdien, pradedant gegužės 13 d. už gyvas ir mirusias motinas, kurių vardai bus atsiųsti vienuolynui.

Tautos Fondo Metinis narių susirinkimas įvyks 2001 m. gegužės 12 d. **Kultūros židinyje**, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 9 val. ryto Tėvų Pranciškonų koplyčioje bus aukojamos mišios už Tautos Fondo narius ir rėmėjus. Susirinkimo pradžia 10 val. ryto.

Šia proga LR Generalinis konsulas dr. Rimantas Morkvėnas įteiks Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu paskirtus Gedimino Ordinus Tautos Fondo garbės pirmininkui Juozui Giedraičiui ir žymiai lietuvių visuomenės veikėjai Tautos Fondo narei dr. Rožei Šomkaitei.

Metinis susirinkimas išklausys TF tarybos pirmininko Jurgio Valaičio, TF valdybos pirmininko Algio Vedecko ir Revizijos komisijos pranešimus. Bus svarstoma Tautos Fondo veikla, TF įstatų pakeitimai ir renkami TF tarybos nariai bei Revizijos komisija.

Tautos Fondo vadovybė maloniai kviečia visus Tautos Fondo narius ir svečius susirinkime dalyvauti.

JAV LB Brooklyn-Queens apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks Apreiškimo parapijos apatinėje salėje sekmdienį, **gegužės 20 d. 12 val.** vidurdienį. Lietuviai vaikučiai tą dieną eina pirmos Komunijos, tad tuojau po 10 val. lietuviškų mišių vyks bendros vaišės, ir tik po jų - metinis susirinkimas. Pirmininkė Ramutė Česnavičienė padarys apžvalgą apie praėjusių metų apylinkės veiklą, seks finansinis pranešimas, visus dominantis NATO pranešimas ir renkami trys valdybos nariai.

Pianistas Gabriėlius Alekna, pirmasis lietuvis muzikos menų doktorantūroje garsojoje Juilliard School of Music, koncertuos Bruce Museum, Greenwich, CT, š. m. gegužės 12 d. 8 v. v. Koncertas vyks parodos "Forbidden Art of Postwar Russia" parodos atidarymo proga. Bus atliekami Šostakovičiaus, Skriabinio, Prokofjevo, Gubaidulino solo kūriniai, bei Rachmaninovo sonata violončelei ir fortepijonui (drauge su violončelistu, taip pat Juilliard doktorantu Jesus Castro-Balbi). Muziejaus adresas: 1 Museum Drive, Greenwich, CT. Tel. (203) 869-0376.

G. Alekna koncertą pakartos savo rečitalyje, kuris įvyks pirmadienį, gegužės 14 d., 8 v. v. Morse Hall, Juilliard School, 65th St. and Broadway, N.Y.C. Įėjimas laisvas.

Japoniška pagoda Žemaitijos sostinėje

Tautodailininko Alfredo Jonušo japoniško stiliaus sodelis Telšiuose

Dailininko Alfredo Jonušo japoniškas sodelis Telšiuose. Nuotrauka Vil. S. Vaito

Pereitais metais, lankydamas Telšius, užtikau tikrai nesitikėtą vaizdėlį. Japoniška pagoda, Tori vartai, Budos statula, arbatos namelis bei kiti tolimos ir svetimos kultūros simboliai - tik porą šimtų metrų nuo "ALKOS" muziejaus, pagrindinės žemaičių kultūros saugyklos. Niekuomet negalvojau, kad vėl turėsiu progą pasidžiaugti Japonijos vaizdais, - dargi gilioje Žemaitijoje. Betgi žiūriu - priešais žemaitišką trobėlę lyg tai japoniškas sodelis...

Paaiškėjo, kad šis japoniškas sodelis yra ilgametis tautodailininko **Alfredo Jonušo** kūrinys. Egzotiką mėgstantis, gintaro ir metalo dailės srityse pasižymėjęs šešiasdešimtmetis Alfredas Jonušas susižavėjo japonų menu ir architektūra dar būdamas studentu. Per televiziją sekant 1964-ųjų metų olimpiada, jam didelį įspūdį paliko japonų architekto Tange Kenzo suprojektuoti olimpiniai stadionai. Grįžus atgal į Telšius, jam kilo mintis tėvų sodyboje sukurti japoniško stiliaus sodelį.

Niekad nebuves Japonijoje, Jonušas kūrė sodelį pagal savo žemaitišką supratimą. Idėjų sėmėsi iš Vakarų žurnalų. Važiudavo į Vilnių, kur su pasiskolintu pažįstamo architekto pažymėjimu galėjo lankytis Martyno Mažvydo bibliotekoje. Ir štai - rezultatas! Jonušo sukurtame sodelyje daug simbolizmo, kurį dailininkas su malonumu aiškina. Dar įdomiau, kad jo japoniškas sodelis pinasi su žemaitišku kiemelio su pilim, pakeltu tiltu ir karžygiais.

Šis sodelis yra tikras meilės kūrinys. Beveik viską dailininkas darė pats ir savo lėšomis. Man būnant Lietuvoje, jis statė penkiaaukštę pagodos repliką, panaudodamas senas dovanotas skardas ir lentas. Žinoma, ne tokio aukščio, kaip originalas Tokyo mieste. Nors sodelis jau atrodo pilnai užbaigtas, bet pažinodamas Jonušą, esu tikras, kad šiais metais jis vėl sugalvos kokią naują priedą sodelio pagražinimui...

Japoniška tema dominuoja ir dailininko trobelės viduj. Palėpėje esantis miegamasis kambarys ištiesai dekoruotas japonišku stiliumi. Tai jaukus Japonijos kampelis Žemaitijoje. Čia ryto metu per specialiai iškirštą langelį kylančios saulės spinduliai krinta ant sienos su Fujiyamos kalno paveikslu. Nors iš pradžių kaimynai ir kiti telšiškiečiai skeptiškai vertino Jonušo projektą, su laiku juo susidomėjo. Dabar sodelį dažnai aplanko moksleivių ir turistų grupės. Jas pasitinka pats savininkas ir mielai supažindina svečius su savo kūrinio tikslais, idėja, simbolizmu, japonų kultūra, papročiais ir ceremonijomis. Pereitais metais apsilankė ir Japonijos ambasadorius

Lietuvai Toyoshi Matsuyama. Veikia ir dailininko Jonušo įkurta žemaičių-Japonų draugija. Draugijos nariai, dauguma menininkai ir studentai, dažnai susirenka čia padiskutuoti apie Japonijos meną ir kultūrą. Gaila, kad dėl sudėtingų Lietuvos mokesčių įstatymų draugija neturi galimybių rinkti lėšų šio sodelio ir kitų projektų remimui.

Telšiuose ir Telšių apylinkėse yra daug įdomių ir istoriškai ar kultūriškai vertingų vietų bei paminklų. Vaizdai nenupasakojamai žavūs. Tikrai verta aplankyti šią senąją žemaičių sostinę ir lankantis sustoti pas Alfredą Jonušą.

Vilimantas S. Vaitas

Dail. A. Jonušo japoniško sodelio detalė. Nuotr. Vil. S. Vaito

8 KELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasišėdimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Ieškoma atsakinga moteris namų ir aplinkos priežiūrai geromis sąlygomis. Reikalingas darbo leidimas. Skambinti (860) 928-5294. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Marija Druktenienė, Ross-well, NM, aukoja 15 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers 361 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Ieško darbo: legali gydytojos šeima norėtų prižiūrėti pagyvenusius žmones, namą ir sodybą (kalbame lietuviškai ir angliškai, turime vairavimo teises, referencas). Tel. 718-274-0720 (po 7 val. vak.). FAX 702-973-7310. (sk.)

Reikalinga moteris padėti prižiūrėti vaikus ir namą. Ieškau sąžiningos, tvarkingos auklės nuo 30 iki 50 metų amžiaus, kuri myli vaikus, nerūko, ir norėtų dirbti pas mus Cape Cod rajone bent metus laiko. Skambinti 1-508-420-9082. (sk.)

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, gegužės 12 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

"VILTIES" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą **šeštadienį, gegužės 12**, nuo 1 iki 4 val. popiet. Mūsų atstovas yra **Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260**. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Naujai atvykusiems lietuviams surandame darbus, padedam susitvarkyti dokumentus (vairuotojo pažymėjimą, asmens identifikacijos kortelę ir t.t.). Padedame pigiau nusipirkti automobilius. Kreiptis tel. (917) 568-8496 (dieną); (908) 964-4741 (vak.). (sk.)

Nebrangiai duodu anglų kalbos pamokas naujiems imigrantams. Skambinti po 6 v. v. (718) 386-5450. (sk.)

2001 m. gegužės 12 d.
metinio suvažiavimo proga
sveikiname
TAUTOS FONDO

vadovybę, narius ir suvažiavimo dalyvius
ir linkime sėkmingo ir našaus darbo.

Dėkojame už nuolatinę paramą mūsų laikraščiai.

"DARBININKO"

leidėjai, redakcija ir administracija

Sveikiname ir linkime geriausios sveikatos ir Dievo Palaimos!

Newyorkiečiai dėkoja Jums už nuoširdų ir draugišką patarnavimą. Plačioje New Yorko apylinkėje teliko tik viena - tai Jūsų lietuvių rankose esanti laidojimo įstaiga.

Š. m. gegužės 14 d. sueina
52 metai,

kai
Marytė R. Antanaitis Shalins
patarnauja lietuviams
savo laidojimo koplyčiose
84-02 Jamaica Ave.,
Woodhaven, NY 11421

Lietuvių Fondas praneša, kad vis dažniau spaudoje užtikami pareiškimai apie Fondo šiemet paskirtą įvairiems projektams paramą yra netikslūs. Visi laiku gauti prašymai yra registruojami, dauginami ir ruošiami Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisijos nariams. Visi prašymai bus kartu svarstomi Komisijai padarius nutarimus, paskirstymas turės būti Lietuvių Fondo tarybos patvirtintas ir tik tuomet bus pranešta paramos prašiusioms organizacijoms/asmensims bei visuomenei. Tai įvyks ne anksčiau, kaip birželio mėnesio gale.